

Handläggare
Niska Lars
Persson Ingela

Datum
2018-04-16

Diarienummer
KSN-2018-1216

Kommunfullmäktige

Revisionsberättelser avseende Uppsala kommuns verksamhet under 2017 och fråga om ansvarsfrihet

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att bevilja kommunstyrelsen samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2017 års verksamhet,

att bevilja arbetsmarknadsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2017 års verksamhet,

att bevilja gatu- och samhällsmiljönämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2017 års verksamhet,

att bevilja idrotts- och fritidsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2017 års verksamhet,

att bevilja kulturnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2017 års verksamhet,

att bevilja miljö- och hälsoskyddsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2017 års verksamhet,

att bevilja namngivningsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2017 års verksamhet,

att bevilja omsorgsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2017 års verksamhet,

att bevilja plan- och byggnadsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2017 års verksamhet,

att bevilja räddningsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2017 års verksamhet,

att bevilja socialnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2017 års verksamhet,

att bevilja utbildningsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2017 års verksamhet,

att bevilja valnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2017 års verksamhet,

att bevilja äldreomsorgsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2017 års verksamhet, samt

att bevilja överförmyndarnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2017 års verksamhet.

Ärendet

Kommunrevisionen har till Uppsalas kommunfullmäktige överlämnat:

Revisionsberättelse

Revisorernas redogörelse

Granskningsrapport bokslut och årsredovisning 2017 (KPMG)

Granskningen har utförts i enlighet med god revisionssed i kommunal verksamhet.

Kommunrevisionen tillstyrker att kommunstyrelsen och övriga nämnder, samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ, beviljas ansvarsfrihet för 2017 års verksamhet.

Kommunfullmäktiges presidium har berett ärendet och föreslår att kommunfullmäktige beviljar kommunstyrelsen och övriga nämnder, samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ, ansvarsfrihet för 2017 års verksamhet.

Carl Lindberg
Ordförande

Kommunrevisionen

Till Kommunfullmäktige i Uppsala kommun

Revisionsberättelse för år 2017

Vi, av kommunfullmäktige valda revisorer i Uppsala, har granskat kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet under år 2017. Genom av kommunfullmäktige utsedda lekmannarevisorer har även kommunens helägda bolag granskats.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. KPMG har biträtt oss vid revisionen.

Årets redovisade resultat i kommunen är +581 mkr. Årets budgeterade resultat uppgick till +232 mkr. Fler-talet styrelser och nämnder redovisar positiva resultat eller resultat nära budget. Kommunens finansiella mål gällande resultat uppnåddes. Soliditeten har stärkts men de finansiella målen rörande soliditet inklusive och exklusive pensionsåtaganden uppnås inte. Målen för soliditeten är dock inte realistiskt satta för att kunna nås 2017. Den förbättrade soliditeten för 2017 har till stor del uppnåtts genom ändrade, tidigare felaktiga, redovisningsprinciper för exploateringsverksamheten samt rättelser av tidigare år och återföring av tidigare gjorda nedskrivningar i Uppsalahem.

Fullmäktige har fastställt nio inriktningsmål. Målen sträcker sig över tre år. I årsredovisningen ges en redogörelse för nämndernas arbete med de drygt 80 uppdrag som fastställts av fullmäktige och över trenderna för de indikatorer som används för att mäta utvecklingen inom inriktningsmålen. Kommunstyrelsen gör i en sammanvägning av uppdrag, andra insatser och indikatorer bedömningen att utvecklingen inom varje inriktningsmål går i huvudsak i rätt riktning och att nämnderna i stort bidrar till måluppfyllelse enligt plan.

Den nya styrmodellen med fleråriga inriktningsmål och uppdrag innebär att slutsatser rörande måluppfyllelse inte med lätthet kan dras för ett enskilt år. Revisionen har i en egen analys funnit att 23 indikatorer rört sig åt rätt håll i förhållande till målen, 18 åt fel håll och 6 är oförändrade medan 13 indikatorer inte mätts eller saknar jämförelsetal. Utifrån den redovisning av trender som görs i årsredovisningen (baserade på femårsserier) har 15 indikatorer önskad trend i förhållande till mål medan 5 rör sig åt fel håll och 26 är oförändrade eller har växlande utfall. Sammantaget med övrig granskning av verksamheten som utförts av revisionen under året bedömer vi utfallet som förenligt med målen. Vi rekommenderar att presentationen i kommande årsredovisningar förtydligas för att underlätta för läsaren att göra en egen bedömning av måluppfyllelsen under verksamhetsåret.

Vi har i tidigare revisionsberättelser kommenterat brister i den interna kontrollen. Under 2017 har kommunstyrelsen vidtagit ett antal åtgärder för att stärka den interna kontrollen och aktivt följt nämndernas arbete med intern kontroll. Vi bedömer att den interna kontrollen i kommunstyrelsen och i nämnderna stärkts men att den fortfarande bör utvecklas och systematiseras bättre.

Kommunrevisionen

Vi har i tidigare års revisionsberättelser påpekat att redovisningen av exploateringsverksamheten varit felaktig och inte följt god redovisningssed. Kommunen har under 2017 arbetat med att utreda och rätta felaktigheterna i redovisningen. Arbetet är inte slutfört vilket inte är tillfredsställande. Vår bedömning är dock att kvarstående osäkerhet i årsredovisningen för 2017 är väsentligt mindre än 2016. Den fortsatta genomgången kan resultera i viss påverkan på resultat och eget kapital. Vi förutsätter att arbetet slutförs under 2018.

Som bilaga till revisionsberättelsen bifogas vår granskningsrapport över bokslut och årsredovisning för 2017.

Vi bedömer sammantaget att styrelser och nämnder bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna med undantag för poster kopplade till exploateringsverksamheten i allt väsentligt är rättvisande.

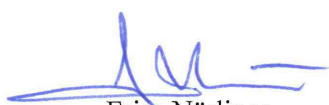
Vi bedömer att kommunstyrelsens och övriga nämnders interna kontroll bör utvecklas ytterligare.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelse, nämnder och enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2017.

Uppsala den 13 april 2018

Erica Närlinge
Ordförande

Pradip Datta
Vice ordförande

Magnus Andersson

Lise-Lotte Argulander

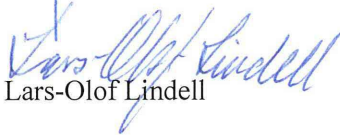
Hans Edlund

Sture Jansson

Fredrik Leijerstam

Lars-Olof Lindell

Henry Montgomery

Jan-Olov Sjölund

Gunilla Zetterling

Revisorernas redogörelse för verksamhetsåret 2017

Under verksamhetsåret 2017 har Uppsala kommuns revisorer granskat den verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsen och övriga nämnders ansvarsområden. Utgångspunkten för granskningen har varit att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen inom nämnderna varit tillräcklig. Revisorer för granskning av 2017 års verksamhet har varit:

Erica Närlinge
Pradip Datta
Magnus Andersson
Lise-Lotte Argulander
Hans Edlund
Sture Jansson
Fredrik Leijerstam
Lars-Olof Lindell
Henry Montgomery
Jan-Olov Sjölund
Gunilla Zetterling

För fullgörande av revisionen har vi biträtt av KPMG.

Kommunrevisionen utförs på kommunfullmäktiges uppdrag av förtroendevalda revisorer med biträde av sakkunniga revisionskonsulter inom ramen för gällande reglemente och god revisionssed. Följande huvudmoment ingår:

- Förvaltningsrevision som granskar verksamhetens måloppfyllelse avseende innehåll och prestanda inom fastställda ekonomiska ramar. Här ingår också uppföljning och utvärdering av verksamhetens organisation med administrativa föreskrifter vad gäller delegation av beslut och rutiner för övergripande kontroll och rapportering.
- Granskning av delårsbokslut, årsredovisning och löpande redovisning.
- Möten med kommunstyrelse, nämnder och förvaltningsledningar.
- Revisorerna följer också verksamheten genom handlingar och protokoll från kommunstyrelsen och nämnderna.

Under året har följande granskningar genomförts:

Arbetsgivarfrågor

KPMG har av Uppsala kommuns förtroendevalda revisorer fått i uppdrag att granska hur arbetsgivarfrågorna hanteras i kommunstyrelsen, äldre- och utbildningsnämnden. Uppdraget ingår i revisionsplanen för 2017.

Det övergripande syftet med projektet har varit att granska på vilket sätt kommunstyrelsen och nämnderna styr och följer upp arbetsgivarfrågorna samt om ansvarsfördelning är tydlig och dokumenterad. Granskningen består av följande tre huvudområden:

- Övergripande arbetsgivarfrågor med fokus på arbetsmiljö
- Kompetensförsörjning, rekrytering, vikariehantering och avslut av anställning
- Kommunens arbete med sjukfrånvaro och rehabilitering

Övergripande arbetsgivarfrågor med fokus på arbetsmiljö

Vi kan konstatera att fullmäktige fastställt mål och uppdrag avseende kommunens medarbetare. Enligt vår bedömning har kommunstyrelsen och de granskade nämnderna på ett tydligt sätt fastställt åtgärder i verksamhetsplanerna för att uppnå dessa mål.

Vår bedömning är vidare att det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan kommunstyrelsen och nämnderna avseende kommunens medarbetare samt att det finns en tydlig ansvarsfördelning till kommunens chefer avseende arbetsmiljön. Vi anser också att det finns en tydlig styrning i kommunen hur arbetsmiljöarbetet ska genomföras genom riskbedömningar, kontroller och uppföljningar.

Kommunens arbete med sjukfrånvaro och rehabilitering

Sjukfrånvaron har i flera år stigit i kommunen och revisorerna ser det som angeläget att granska hur kommunen förebygger ohälsa bland personalen samt tar hand om den personal som drabbas av ohälsa.

Åtgärder för att minska sjukfrånvaro och ohälsa genomförs i förvaltningarna. Den redovisade sjukstatistiken visar dock på att ännu har åtgärderna haft en begränsad effekt även om det finns en tendens till sjunkande långtidssjukfrånvaro.

Det görs ingen beräkning av de totala kostnaderna för sjukfrånvaron i kommunen. Genom att ha kunskap om de totala kostnaderna för sjukfrånvaron kan kommunen använda det som en faktor när man ska bedöma vilka resurser som ska avsättas för att arbeta för att motverka sjukfrånvaro och ohälsa hos kommunens medarbetare.

- Vi rekommenderar därför att kommunen minst en gång om året tar fram kostnaderna för sjukfrånvaron i kommunen. Dessa beräkningar bör minst innehålla kostnader för sjuklön, intjänad semester och pension.
- Vi anser att de bör vara obligatoriskt för samtliga chefer att använda det stödsystem som finns för att dokumentera rehabiliteringsarbetet.

Kompetensförsörjning, rekrytering, vikariehantering och avslut av anställning

Vid våra intervjuer uppfattar vi att det finns en stor medvetenhet om de utmaningar som kommunen står inför när det gäller kompetensförsörjningen samt att det vidtas en rad åtgärder som syftar till att kommunen ska vara en bra arbetsgivare och därmed kunna rekrytera och behålla personal. Vi kan också konstatera att kommunen genomför olika åtgärder för att marknadsföra sig som en attraktiv arbetsgivare för befintliga och nya medarbetare.

Vi saknar dock en sammanhållen bild av vilka åtgärder som görs och en koppling till analyser av vilka kompetensförsörjningsbehov som finns i dagsläget och bedömning av vilka behov som kommer att finnas på längre sikt.

- Ett arbete pågår med att ta fram en gemensam modell för kompetensförsörjningsplaner och vi anser att det arbetet bör prioriteras.
- Vi rekommenderar att uppföljningar görs av hur rekryteringsprocessen genomförts för att kunna analysera vad som gör att rekryteringen blir framgångsrik eller ej samt hur väl urvalet och matchar mot kravspecifikationen. Vi anser också att analyser bör göras av vad som bidrar till att det finns sökanden med relevant kompetens när rekryteringar genomförs.
- Vi rekommenderar att rutiner tas fram för att fånga upp synpunkter från anställda som slutar i kommunen. Det kan antingen vara i form av avslutningssamtal eller genom skriftliga frågeställningar/enkäter eller en kombination av dessa båda uppföljningsmetoder. Vi vill också betona vikten av att det finns former för hur dessa synpunkter ska tas tillvara och återrapporteras till styrelse och nämnder så att det kan bidra till Uppsala kommuns utveckling i stort och som arbetsgivare.
- Då denna granskning inte avser införandet av heltidsreformen har vi inte här fördjupat oss i hur dessa frågor har hanterats inför förändringen. De signaler vi fått vid våra intervjuer tyder dock på att detta förarbete inte gjorts på ett grundligt sätt vilket vi anser bör göras.

Beredskap säkerhet

Med extraordinär händelse avses en händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller en överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller ett landsting. Då området är av stor vikt för medborgarnas trygghet finner vi det angeläget att i detta sammanhang påpeka att Uppsala kommun har hanterat de incidenter som skett de senaste åren på ett

tillfredsställande sätt. Att vi gör bedömningen att det finns brister i det systematiska arbetet utgår från vår roll som revisorer och baserar sig på styrdokument och revisionskriterier. Det innebär inte att vi bedömer hur kommunen skulle klara av en kris i dag. Vi har också fått en positiv bild av enheten för säkerhet och beredskap. De vi talat med på enheten har en hög kompetens, brett perspektiv och en god insikt kring de områden där vi ser brister.

Efter genomförd granskning är vår sammantagna bedömning att det finns förbättringsområden vad gäller Uppsala kommuns systematiska arbete och beredskap för extraordinära händelser samt höjd beredskap. Bedömningen grundar sig på följande i granskningen identifierade områden. Områdets synlighet i den kommunövergripande styrmodellen/Mål och budget är svagt. Kopplingen mellan Risk- och sårbarhetsanalys och det övergripande styrsystemet kan stärkas.

Risk- och sårbarhetsanalysen och dess handlingsplan behöver utvecklas för att vara det styrinstrument för kommunen/verksamheten som den är avsedd att vara.

Krishanteringsplanen är i dagsläget inte aktuell, en ny krisledningsplan kommer att antas i november om inget oförutsett inträffar.

Det geografiska områdesansvaret är otydligt i de styrande dokumenten.

Övningar genomförs inte tillräckligt frekvent, delvis beroende på skarpa händelser under 2016.

Bristen på säkerhetsskydd skapar risker både för kommunen, enskilda och för rikets säkerhet.

Kontroll privata utförare omsorgsnämnden

Vår övergripande bedömning är att det hos omsorgsnämnden finns brister i efterlevnaden av gällande system och rutiner för kontroll och uppföljning av verksamhet som utförs av externa utförare. Enligt vår bedömning handlar det främst om brister i den administrativa hanteringen av uppföljningen, snarare än om brister i själva uppföljningsarbetet. Exempelvis konstaterar vi att nämnden inte har antagit något kompletterande underlag till sin verksamhetsplan 2017, som svarar mot avsikterna i fullmäktiges program för kommunalt finansierad verksamhet. Av fullmäktiges beslut när programmet fastställdes framgår att så skulle ske. Omsorgsnämndens verksamhetsplan, inklusive bilagan som beskriver uppföljningsarbetet, svarar dock redan i hög utsträckning mot avsikterna i fullmäktiges program.

Vidare saknar omsorgsnämnden dokumentation som gör det möjligt att gå tillbaka och stämma av vilka avtalsuppföljningar som genomförts och vilka som inte genomförts.

Mot bakgrund av vad som framkommit i denna granskning lämnar vi följande rekommendationer.

Omsorgsnämnden bör inför antagandet av 2018 års verksamhetsplan säkerställa att beskrivningarna av uppföljningsarbetet fullt ut svarar mot avsikterna i fullmäktiges program för kommunalt finansierad verksamhet.

Omsorgsnämnden bör ange en tydligare målsättning beträffande frekvensen på avtalsuppföljningar. Enligt intervjuer sker uppföljning i praktiken två gånger per avtalsperiod. Lämpligen kan nämnden ange detta som målsättning: uppföljning ska ske minst två gånger under avtalsperioden.

Omsorgsnämnden bör ha dokumentation av vilka avtalsuppföljningar som faktiskt genomförs och vilka av de planerade avtalsuppföljningarna som inte genomförs.

Omsorgsnämnden bör säkerställa att samtliga utförare, i relevanta delar, får likvärdig information. Denna rekommendation ges med anledning av att omsorgsnämnden avser att, åtminstone delvis, informera egenregion respektive de externa utförarna i olika forum.

Kontroll privata utförare äldreomsorgen

I granskningen konstaterar vi att uppföljningsarbetet inom äldreomsorgen är föremål för utveckling, inte minst mot bakgrund av ett antal större omorganisationer under senare år. Eftersom granskningen skedde mitt under pågående utvecklingsarbete har förhållanden hunnit ändras från det att intervjuer och dokumentstudier ägde rum (maj-juni 2017) till dess att vi revisorer behandlade rapporten (september 2017). Dessutom avser problematiken som framkommer i granskningen i betydande utsträckning förhållanden som ligger bakåt i tiden. Detta innebär att delar av den problematik som nedan beskrivs, och som utvecklas i bifogad revisionsrapport, avser förhållanden som nämnden/förvaltningen, vid tidpunkten för revisionens behandling av rapporten, redan vidtagit/påbörjat åtgärder för att komma tillrätta med. Våra bedömningar avser huvudsakligen de förhållanden som framkom i samband med granskningens genomförande, maj-juni 2017.

Vår övergripande bedömning är att det hos äldre-nämnden finns brister i efterlevnaden av gällande system och rutiner för kontroll och uppföljning av verksamhet som utförs av externa utförare. Att brister har kunnat före-komma i den utsträckning som varit fallet tyder på en bristande intern kontroll.

I granskningen framkommer exempelvis uppgifter om att äldre-nämndens avtalsuppföljningar inte har hunnits med enligt gällande planering. Än mer allvarligt är att oplanerade uppföljningar initierade med anledning av tillbud/händelser vid enskilda enheter inte heller hunnits med. Dessa och många andra brister i uppföljningsar-betet beskrivs i en intern utredning från äldre-förvaltningen beträffande uppföljningsarbetet, daterad 2016-07-01. Vid denna revisionsgranskings genomförande, maj-juni 2017, hade nämnden ännu inte fått någon inform-ation om utredningen eller dess innehåll. Detta innebär att de som är ytterst ansvariga för verksamheten, det vill säga nämndens ledamöter, inte har fått information om de brister som identifierats. Utan tillräcklig känne-dom om de problem och förhållanden som råder kan inte nämnden fatta de beslut som är nödvändiga för att komma tillrätta med situationen. Att uppföljningar inte hunnits med förklaras huvudsakligen med att det varit stor personalomsättning inom Avdelningen för avtal och marknad, vilken är den avdelning inom äldre-förvalt-ningen som ansvarar för uppföljningsarbetet.

Vidare visar granskningen att det inom äldre-förvaltningen, i strid med såväl fullmäktiges som nämndens egna styrdokument, getts signaler om att uppföljning av egenregin "kan läggas åt sidan". Detta för att hantera den situation som uppstått i och med den stora personalomsättning som varit.

Vi ser allvarligt på att det getts signaler om att frågå gällande styrdokument avseende uppföljningsarbetet. I sammanhanget måste vi dock påpeka att detta inte har skett på initiativ från nämnden.

Utförarna är enligt granskningen ålagda att tertialvis besvara en rad frågeställningar. Det insamlade materialet tillvaratas dock inte på ett ändamålsenligt sätt. Enligt fullmäktiges program för kommunalt finansierad verk-samhet anges ett antal principer som ska prägla uppföljningen, varav en princip är att "nyttan av uppföljningen ska överträffa kostnaderna för den". I fallet med äldre-nämndens tertialuppföljning kan det ifrågasättas om denna princip efterlevs.

Av granskningen framgår vidare att de privata utförarna inte omfattas av det löpande uppföljningsarbetet inom ramen för kommunens målstyrning. Detta i kombination med de brister som framkommer beträffande äldre-nämndens uppföljningsarbete bidrar till att försvåra för äldre-nämnden att ha kontroll på att utförarnas verksam-het bidrar till att fullmäktiges mål uppfylls.

Mot bakgrund av vad som framkommit i denna granskning lämnar vi följande rekommendationer.

- Äldre-nämnden ska säkerställa att uppföljningsarbetet hanteras i enlighet med fullmäktiges och nämndens egna styrdokument.
- Äldre-nämnden bör utveckla uppföljningen av den interna kontrollen, inte minst riskidentifiering och riskana-lysis. I sammanhanget vill vi påpeka att vi anser det vara viktigt att nämndens politiker aktivt deltar i riskanalysen.
- Äldre-nämnden bör utarbeta rutiner för hur resultatet av den så kallade tertialuppföljningen ska tas om hand.
- Äldre-nämnden bör ta fram en tydligare uppföljningsplan än vad som är fallet i dagsläget. Förutom att det av uppföljningsplanen bör framgå när olika uppföljningar är planerade anser vi att det bör registreras vilka upp-följningar som faktiskt genomförs och vilka som inte genomförs samt, i förekommande fall, orsak till att en planerad uppföljning inte genomförs.
- Äldre-nämnden bör initiera en utredning av orsakerna till den höga personalomsättningen inom Avdelningen för avtal och marknad. Med anledning av de risker vi ser med den höga personalomsättningen menar vi också att nämnden med stor noggrannhet bör följa den fortsatta utvecklingen samt säkerställa att kompetens och öv-riga resurser inom avdelningen är tillräckliga för att fullfölja det uppdrag de har.
- Äldre-nämnden bör i tillämpliga delar involvera de privata utförarna i det löpande uppföljningsarbetet inom ramen för kommunens målstyrning.
- Äldre-nämnden bör i samtliga förfrågningsunderlags- och avtalsmallar snarast genomföra den typen av förtyd-liganden som skett i mallen för förfrågningsunderlag/avtal för särskilt boende utifrån LOU när det gäller situ-ationer där en utförare inte kan fullgöra sitt avtal.

Handläggningsrutiner plan- och byggnadsnämnden

KPMG har av de förtroendevalda revisorerna i Uppsala kommun haft i uppdrag att granska handläggningsruti-ner och följa upp handläggningstider för beslut inom ett urval av plan- och byggnadsnämndens myndighetsut-övande delar. Granskningen omfattar plan- och byggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden och ingår i revisionsplanen för 2017.

Plan- och byggnadsnämnden har mål som strävar mot förbättrad kundnöjdhet och effektiva handläggningsprocesser vilket har en påverkan på handläggningstider och praktisk hantering av handlingar och dokument.

Vi konstaterar att plan- och byggnadsnämnden har gjort ett stort arbete att kartlägga processer för att förkorta handläggningstiderna gällande bygglov och förhandsbesked. Nämndens uppföljning av handläggningstider för bygglov visar på korta handläggningstider. Vi konstaterar att flera åtgärder vidtagits i syfte att korta ned handläggningstiderna inom bygglov.

Gällande vår uppföljning av plan- och byggnadsnämndens handläggningstider konstaterar vi att handläggnings- tiderna i huvudsak är korta. För vårt urval av bygglovsärenden hanteras samtliga ärenden inom de föreskrivna 10 veckorna. Två av våra granskade förhandsbesked har överskridit de tio veckorna som plan- och bygglagen föreskriver. I diariet finns ingen registrering som visar att beslut om förlängning av handläggningstiden har fattats, vilket i så fall hade inneburit att handläggningstiden fått förlängas med ytterligare tio veckor.

Vi konstaterar en stor variation av handläggningstider för nybyggnadskartorna och rekommenderar att plan- och byggnadsnämnden fastställer ett mål för handläggningstid för nybyggnadskartor.

För detaljplanerna finns en stor variation i handläggningstid. Vi rekommenderar plan- och byggnadsnämnden att följa upp och kartlägga om hanteringen av detaljplaner i vissa fall kan förändras för att åstadkomma en mer effektiv handläggning.

I verksamhetssystemen samt på intranätet finns mallar för beslut. Det finns utöver detta beskrivningar på intranät/digital pärm av hur olika typer av ärenden ska hanteras. Samtliga rutiner stäms av årligen och det finns för varje rutin en utsedd handläggare som ansvarar för att tillse att rutinen är aktuell.

Vi bedömer att det finns tydliga och fastställda rutiner för hur överklagning ska hanteras i plan- och byggnadsnämnden.

Efter vår genomgång av vårt urval av ärenden bedömer vi att både plan- och byggnadsnämnden har en god ordning i diariet och att in- och utgående handlingar diarieförs, tillsammans med handlingar, beslut och övriga dokument.

Vi bedömer att plan- och byggnadsnämndens bygglovenhet driver ett aktivt arbete för att nå målen om förbättrad kundnöjdhet och högre NKI-resultat. De åtgärder som vidtas gynnar såväl handläggningstider som kundnöjdhet och är i enlighet med de fastställda målen. Vi rekommenderar att även detaljplanenhetens verksamhet följs upp avseende kundnöjdhet för att nämnden ska få en heltäckande bild över bygg- och planverksamheten.

Handläggningsrutiner miljö- och hälsoskyddsnämnden

KPMG har av de förtroendevalda revisorerna i Uppsala kommun haft i uppdrag att granska handläggningsrutiner och följa upp handläggningstider för beslut inom ett urval av miljö- och hälsoskyddsnämndens myndighetsutövande delar. Granskningen omfattar plan- och byggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden och ingår i revisionsplanen för 2017.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har flera mål som strävar mot förbättrad kundnöjdhet och effektiva handläggningsprocesser vilket har en påverkan på handläggningstider och praktisk hantering av handlingar och dokument.

Av vår granskning framkommer att miljö- och hälsoskyddsnämnden har svårigheter att hantera inkommande ansökningar om enskilt avlopp. Det finns en väntetid för enskilda avlopp om ca nio veckor innan handläggningen påbörjas. Det är enligt vår bedömning inte gångbart att ärenden hanteras först efter nio veckor. Vi ser positivt på att sökanden informeras i ett tidigt skede om de långa handläggningstiderna. Vi bedömer att nämnden bör ta fram en handlingsplan för att minska väntetiderna och säkerställa en snabbare handläggning.

Vi konstaterar utifrån vårt urval av ärenden att ungefär hälften av registreringarna av livsmedelsanläggning har en handläggningstid som är längre än 2 veckor vilket gör att verksamhetsutövaren får påbörja verksamheten innan registrering har skett.

I verksamhetssystemen samt på intranätet finns mallar för beslut. Det finns utöver detta beskrivningar på intranät/digital pärm av hur olika typer av ärenden ska hanteras. Samtliga rutiner stäms av årligen och det finns för varje rutin en utsedd handläggare som ansvarar för att tillse att rutinen är aktuell.

Vi bedömer att det finns tydliga och fastställda rutiner för hur överklagning ska hanteras i miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Efter vår genomgång av vårt urval av ärenden bedömer vi att miljö- och hälsoskyddsnämnden har en god ordning i diariet och att in- och utgående handlingar diarieförs, tillsammans med handlingar, beslut och övriga dokument.

Inom miljö- och hälsoskyddsnämnden finns ett högt resultat i NKI-mätningar. Vi bedömer att det inom miljö- och hälsoskyddsnämnden pågår arbete för att behålla och förbättra goda resultat, bland annat genom djupintervjuer med näringsidkare samt genom arbetet med Miljöförvaltning 2025 – Sveriges modernaste myndighet.

Upphandling och inköp

KPMG har av Uppsala kommuns revisorer fått i uppdrag att granska om kommunens upphandlingar och inköp sker i enlighet med EU-direktiv, svensk lagstiftning och interna styrdokument. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Uppdraget kan, i delar, ses som en uppföljning av den granskning kommunrevisionen genomförde 2014 – Kommunens hantering av avtal. Två iakttagelser noterades i denna granskning; Kommunens avtalsregister är inte komplett och inte aktuellt.

Vår bedömning i årets granskning, baseras på de arbetssätt och rutiner som finns i Uppsala kommun i syfte att säkerställa att såväl lagstiftning som interna krav efterlevs. Bedömningen baseras därtill på den detaljgranskning vi gjort inom ramen för granskningen. När det gäller detaljgranskningen ska dock framhållas att den inte är baserad på ett representativt urval av samtliga inköp i Uppsala kommun. Vi har använt ett riktat urval som i stor utsträckning (dock inte fullt ut) fokuserat på att fånga företeelser som indikerar att inköpet kan vara förenat med oklarheter. Antalet inköp vi valt att detaljgranska, 16 fakturor från 15 olika leverantörer, bör också ställas i relation till att kommunen, enligt uppgift, årligen hanterar ca 365 000 leverantörsfakturor.

Med detta sagt är vår sammanfattande bedömning att det finns vissa utvecklingsområden vad gäller Uppsala kommuns inköps-/upphandlingsverksamhet inklusive kontroller och arbetssätt för att säkerställa att såväl lagstiftning som interna styrdokument efterlevs.

I granskningen konstateras att alla avtal ska läggas in i kommunens avtalsdatabas men att det endast undantagsvis görs när det gäller avtal tecknade till följd av direktupphandling. Vi kan således konstatera att det görs avsteg från gällande policy när det gäller en stor del av de avtal som tecknas till följd av direktupphandling.

När det gäller kontroll av de leverantörer som anlitas köper Uppsala kommun in en tjänst från ett företag som heter Inyett. Tjänsten innebär att kontroller av en rad olika ”hårda fakta” kan ske gällande samtliga leverantörer. När det gäller kontroller av att leverantörerna är godkända för F-skatt uppges indikationsmejlen från Inyett bara följas upp ”om det är en avtalad leverantör eller om beloppet är högre”. Vi menar att kontroll av F-skatteregistrering bör ske avseende samtliga inköp.

Ansaret för kontroll av att det sammanlagda värdet av den upphandlande myndighetens inköp inte överstiger de i LOU stipulerade beloppsgränserna ligger enligt vår granskning på respektive förvaltning. Enligt vår mening kan det vara förenat med risk att detta ansvar läggs på respektive förvaltning eftersom det enligt vår uppfattning inte är självklart att de olika nämnderna var och en för sig kan betraktas som egna upphandlande myndigheter i samtliga fall.

I granskningen konstaterar vidare att det finns vissa mindre brister när det gäller om leverantörsregistret är underhållet i en omfattning så att leverantörerna är säkert och korrekt identifierade samt hanterade på ett sätt som överensstämmer med kommunens styrdokument.

Mot bakgrund av vad som framkommer i denna granskning lämnar vi följande rekommendationer:

- Samtliga avtal ska läggas in i kommunens avtalsdatabas
- Kontroll beträffande F-skatteregistrering ska ske avseende samtliga inköp
- Kommunstyrelsen bör i sina riktlinjer förtydliga hur uppföljning av avtal som tecknats till följd av direktupphandlingar ska hanteras
- Arbetssättet kring och ansvaret för utvärdering av genomförda upphandlingar bör dokumenteras
- Kommunstyrelsen bör verka för att utveckla kontrollerna av att direktupphandlingsgränsen efterlevs
- Befintliga kontroller av leverantörstrohet bör kompletteras med regelbundna kontroller av köp från icke avtalsbundna leverantörer. Dessa kontroller kan lämpligen fokusera på leverantörer från vilka det gjorts inköp överstigande beloppsgränsen för när det enligt LOU ställs krav på dokumentation. Dessa kontroller syftar dels till att säkerställa att gällande beloppsgränser efterlevs, även när det gäller inköp där det inte tecknats avtal. Dels syftar de till att identifiera områden där det sker mycket inköp utan att det finns ramavtal eller andra avtal. Om sådana områden identifieras kan ramavtal behöva tecknas.

Intern kontroll

Utifrån KPMGs granskningsrapport lämnar revisionen följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- KS bör tillse att samtliga nämnder i sina planer för uppföljning av intern kontroll inkluderar moment inom de obligatoriska områden KS anser motiverade.
- Nämndernas åtgärdsplaner och åtgärder för att minska antalet och andelen avvikelser i stickprovskontrollerna bör följas upp.
- Nämndledamöters aktiva engagemang i arbetet med intern kontroll bör säkerställas.
- Utbildningsinsatser bör genomföras för politiker och tjänstemän.

- En samordning av nämndernas och bolagens arbete med och uppföljning av intern kontroll borde kunna ha positiv effekt i både kommun och bolag. Nämndernas obligatoriska områden torde ha samma giltighet i bolagen.

Attester utbetalningar

KPMG har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Uppsala kommun granskat kommunens processer och kontroller vid utbetalningar till externa mottagare.

Efter genomförd granskning bedömer vi att det under 2016 fastställda attestreglementet i stort har en bra utformning med bland annat krav på dualitet vid betalningar. Reglementet ska gälla för samtliga utbetalningar men tillämpas trots det inte för löneutbetalningar och för betalningar till och för privatpersoner från systemet Pro Capita.

Vår sammantagna slutsats är ändå att kommunen har en acceptabel nivå på den interna kontrollen för utbetalningar. Vi anser dock att vissa förtydliganden bör göras och att en skärpning av kontrollerna bör ske gällande vissa betalningar. Utifrån KPMGs iakttagelser lämnar vi följande rekommendationer:

- Attestreglementet borde gälla även för lönebetalningar och betalningar till och för privatpersoner. Alternativt kan reglementet behöva förtydligas och/eller ytterligare kontroller läggas till vid lönebetalningar och betalningar till och för privatpersoner.
- Vi rekommenderar att KS utfärdar tillämpningsanvisningar som förtydligar reglementet.
- Reglementet bör kompletteras så att det förtydligar vilka regler som gäller för beställning.
- Process- och rutinbeskrivningar för inköp bör upprättas som omfattar beställningsledet.
- Kommunen bör verka för att få in så många leverantörer och så snabbt som möjligt till det elektroniska beställningssystemet för att öka kontrollen och minska risken för felaktiga beställningar och/eller beställningar från ej godkända leverantörer.
- Kontrollen av att leverantören är godkänd bör formaliseras i lämpligt styrdokument. I takt med att ett elektroniskt beställningssystem trappas upp sker denna kontroll per automatik i det systemet.
- Kommunen bör analysera hur en mer omfattande dualitetsprincip kan införas för de utbetalningar som sker från Pro Capita.
- Processen för de ca 8.000 leverantörsfakturor som idag hanteras manuellt ska enligt vår uppfattning ändras så att attest sker digitalt och med dualitet.

Löneutbetalningar

Efter genomförd granskning är vår bedömning att processer och kontroller i stort är ändamålsenligt utformade. Däremot har vi kunnat konstatera att attester av utbetald lön fortfarande inte görs i enlighet med fastställda rutiner. Ungefär en femtedel av alla löner atteras inte. Vi bedömer att risken som relativt hög att avsaknaden av attester för en så stor andel av de löner som utbetalas även kan indikera att tänkta kontroller inte utförs. Vidare kan risk föreligga att brister i tänkta kontroller leder till att felaktiga löner utbetalas som leder till att fordringar uppstår från kommunen på anställda. Dessa fordringar uppgick per 2017-12-31 till ca 8,6 mnkr. Det kan heller inte uteslutas att felaktiga löner utbetalas utan upptäckt.

Vi rekommenderar att kontrollerna skärps så att andelen attesterade löner ökar och närmar sig 100%. Attesterna ska givetvis föregås av att erforderliga kontroller genomförs.

Social arbetsmiljö

Under 2016 infördes nya regler avseende organisatorisk och social arbetsmiljö. Av Arbetsmiljöverkets föreskrift (AFS 2015:4) om organisatorisk och social arbetsmiljö framgår att arbetsgivaren ska ha kunskap om hur ohälsosam arbetsbelastning förebyggs och hanteras, att arbetsgivaren ska fastställa mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, samt ha kunskap om hur kränkande särbehandling förebyggs och hanteras. Föreskriften ställer krav på att arbetsgivaren ska se till att det finns förutsättningar för chefen i form av tillräckliga befogenheter, en rimlig arbetsbelastning och att det finns stöd att få i rollen som chef.

Uppsala kommun har tagit fram en rutin med tillhörande blanketter för anmälan, utredning och handlingsplan för kränkande särbehandling. Ett dokument har tagits fram som är tänkt att användas på arbetsplatsträffar. Detta för att utbilda medarbetarna om vad kränkande särbehandling är, hur kommunen arbetar förebyggande kring kränkningar och vad medarbetarna ska göra när kränkande särbehandling händer.

Vi bedömer att kommunen har en systematisk och ändamålsenlig utbildning för de som har personal- och arbetsmiljöansvar i kommunens verksamheter. Även rapporteringen som görs i KIA-systemet av olycksfall och tillbud är ändamålsenlig.

De dialogvägar som har framkommit i granskningen är framför allt arbetsplatsträffar, medarbetarenkäten och samtal med skyddsombud. Det finns ändamålsenliga riktlinjer för arbetsplatsträffar. Dock har det i intervjuer framkommit att medarbetare uteblir vid arbetsplatsträffar i en allt för hög utsträckning. Detta gör att arbetsplatsträffarna inte uppnår sitt syfte som dialogväg. Det har även framkommit att det saknas ett stort antal skyddsombud i kommunens verksamheter.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen och berörda nämnder att vidta åtgärder för att säkerställa att skyddsombud finns i verksamheterna.

Vi bedömer att kommunens medarbetarundersökning och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet är ändamålsenligt.

Vår sammanfattande bedömning är att Uppsala kommun bedriver ett systematiskt och ändamålsenligt arbete vad gäller social arbetsmiljö. Kommunen har även kommit långt med att förvaltningarna jobbar enhetligt med gemensamma rutiner och metoder vad gäller arbetsmiljön.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen och berörda nämnder:

- att utveckla formerna för att följa hur väl de kommungemensamma nämndmålen är uppnådda
- gör en mer genomgående analys av resultatet i medarbetarenkäten
- att tydliggöra medarbetarenkäten även utgör organisatorisk och social arbetsmiljöromd
- att vidta åtgärder för att säkerställa att skyddsombud finns i verksamheterna

Kränkande behandling av barn och elever

KPMG har av Uppsala kommuns revisorer fått i uppdrag att granska arbetet mot kränkande behandling och diskriminering i grundskolan. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Antalet anmälningar till huvudman om kränkande behandling har under det senaste året ökat kraftigt från 964 till 1426. En förklaring till ökningen av antalet anmälningar, kan vara ökad kunskap om skyldighet att anmäla genom uppdaterade rutiner och att skolorna har organiserat och systematiserat sitt arbete utifrån förvaltningens rutiner.

I Uppsala kommun finns en av nämnden fastställd *Rutin för anmälan av kränkande behandling vid kommunal verksamhet*. Rutinen gäller för alla skolformer, från förskola till och med gymnasieskola. Anmälan till huvudmannen görs genom registrering i kommunens dokument- och ärendehanteringssystem, DokÄ, via registrator. Ansvariga för anmälan och utredning görs som handläggare i ärendet. All dokumentation i ärendet läggs in i kommunens dokument- och ärendehanteringssystem.” Huvudmannen har i en uppföljning av processen ”anmälan kränkande behandling” konstaterat att det skiljer i kvalitet mellan utredningarna och att det är svårt att följa upp ärenden i diariet.

På enheterna görs kontinuerliga uppföljningar av antalet kränkingsanmälningar och typer av kränkningar. Oavsett om rektor själv ansvarar för utredningen efter anmälan eller inte hålls rektor informerad. Ärendena följs upp i elevhälsoteam, antimobbningsteam eller på annat sätt.

I rutinen framgår hur anmälningar av kränkande behandling följs upp och redovisas för nämnden. ”Enheten för uppföljning och analys ansvarar för att en sammanställning och redovisning görs till utbildningsnämnden 2 ggr/år i samband med bokslut och delårsbokslut men också då nämnden så begär. En kortare sammanställning över anmälan om kränkande behandling redovisas månadsvis i samband med nämndens sammanträde.”

I intervjuerna framgår att det finns likabehandlingsplaner som årligen revideras efter uppföljning av föregående års insatser. De flesta av respondenterna tycker att planen idag spelar en viktig roll i likabehandlingsarbetet och är känd och används. Huruvida eleverna tar en aktiv del i utarbetandet av planen är inte alla respondenterna så säkra på. Vårdnadshavarna får information vid till exempel föräldramöten och forum för samråd med vårdnadshavare där sådant finns. Planen finns även på skolornas hemsidor.

Hur skolorna ska arbeta främjande och förebyggande är en fråga för rektor att avgöra. Skolor arbetar därför på olika sätt. Rektorerna har ur timplanen tagit tid till förstärkt mentorstid eller tid för arbete med värdegrundsfrågor.

Vi har i vår granskning funnit brister. Vi bedömer dock att utbildningsnämnden i huvudsak säkerställer att arbetet i verksamheten bedrivs enligt gällande lagstiftning för att motverka diskriminering och kränkande behandling av barn och elever.

En rektor menar att lagen inte ger rektor något mandat att vidta kraftfullare åtgärder och att samverkan med socialförvaltningen borde fungera mycket bättre.

Vi rekommenderar utbildningsnämnden att

- försäkra sig om att all personal inom skolan ”har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet” och att de ”fullgör de skyldigheter” som åvilar dem enligt lagens 6 kapitel om åtgärder mot kränkande behandling (2 kap. 34 § 2 st. och 6 kap. 5 § SkoL)
- följa upp att de utredningar efter anmälningar om kränkande behandling som nämnden i rutin har ålagt rektor att göra utförs med den kvalitet som krävs för en rättssäker bedömning (6 kap. 10 § SkoL)

- i uppföljningen av anmälningar av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering utveckla analysen och fokusera på risker som nämnden bör ha kännedom om för att kunna besluta om åtgärder (4 kap. 7 § SkolL)
- tillse att samarbetet med socialförvaltningen fungerar bra
- lägga till området kränkande behandling och diskriminering i riskregistret och internkontrollplanen med lämpliga kontroller av att lag och fastställda rutiner efterlevs

Mark och exploatering, uppföljning

KPMG har av de förtroendevalda revisorerna i Uppsala kommun haft i uppdrag att följa upp den, under hösten 2015, genomförda granskningen avseende ”Mark- och exploateringsverksamheten”. Syftet med granskningen har varit att följa upp kommunstyrelsens svar på granskningen och hur kommunen arbetat vidare med olika åtgärder och rekommendationer som lämnades i den ursprungliga granskningen. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Efter genomförd uppföljning bedömer vi att stadsbyggnadsförvaltningen tagit fram relevanta och ändamålsenliga riktlinjer, rutinbeskrivningar samt annan dokumentation i syfte att skapa enhetliga rutiner för mark- och exploateringsverksamheten och att med dessa som grund fastställa en projektmodell som ska gälla för projekten. Dessa åtgärder borgar för en ytterligare kvalitetssäkring av både rutiner såväl som underlag vad gäller exploateringsprojekt.

Stadsbyggnadsförvaltningen har även genomfört vissa organisatoriska förändringar i syfte att öka verksamhetens ändamålsenlighet och få en bättre överblick/kontroll av denna. Processbeskrivningar och utbildningsmaterial har också tagits fram i syfte att få samtliga medarbetare som är involverade i mark- och exploateringsverksamheten att arbeta på likartat sätt.

Stadsbyggnadsförvaltningen har även arbetat med övriga områden för vilka rekommendationer lämnades i den ursprungliga granskningen 2015. Mycket arbete har bedrivits under åren 2016-2017 och visst arbete återstår även under 2018.

För att ytterligare öka ändamålsenligheten och stärka den interna kontrollen vad gäller mark- och exploateringsverksamheten rekommenderar vi att för de rutiner, där för närvarande rutinbeskrivningar eller annan dokumentation saknas, ett arbete med att ta fram detta prioriteras. Stadsbyggnadsförvaltningen ska även under 2018 fortsätta det arbete med att gå igenom, utreda och avsluta äldre exploateringsprojekt som bedrivits under 2016 och 2017. Stadsbyggnadsförvaltningen ska även fortsättningsvis arbeta för att ett adekvat och lämpligt projekt-/IT-stöd för mark- och exploateringsverksamheten införskaffas. Detta stöd ska vara anpassat till exploateringsverksamhet och denna verksamhets speciella förutsättningar.

Tillsyn av barn i förskola, förstudie

KPMG har genomfört en förstudie av kommunens tillsyn av barn i förskola. Vi bedömer genom denna förstudie som genomförts genom dokumentstudier och intervjuer med politiker, centralt placerade tjänstemän samt förskolechefer och biträdande förskolechefer att överlämnandet av tillsynsansvaret för barn mellan vårdnadshavare och personal i förskola genomförs på ett sådant sätt att barnens säkerhet och trygghet så långt det är möjligt är säkerställt. Genom centrala rutiner och lokalt anpassad praktik finns tydliga ramar för hur personalen ska arbeta till exempel vid mottagning och avlämning av barn, blöjbyte, aktiviteter utanför gården och hur personalen ska agera vid oanmälda besök och misstanke om övergrepp.

Det pågår ett kontinuerligt arbetsmiljö- och säkerhetsarbete på enhetsnivå utifrån "Checklista för barnsäkerhetsrund". Huvudmannen har nyligen genomfört en "riskanalys för Uppsala kommuns förskoleverksamhet", ur ett brett arbetsmiljö- och säkerhetsperspektiv, som ska resultera i en arbetsgrupp som ska få till uppgift att uppdatera och skapa rutiner där det behövs. Arbetet med att säkerställa barnens säkerhet och trygghet måste ständigt pågå och följas upp. Utbildningsnämnden ska följa upp att så sker och att god tillsyn av barn i förskola säkerställs.

Elevhälsa i grundskola, förstudie

KPMG har genomfört en förstudie av kommunens arbete med elevhälsa. I Uppsala kommun ligger ansvaret för elevhälsan, dess kompetenser, omfattning och arbete, på rektor. Rektor är chef för elevhälsans personal och leder och fördelar arbetet i en samlad elevhälsa. Vårdgivaransvaret i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen åvilar i praktiken Utbildningsnämnden, även om detta inte explicit framgår av reglementet. Detta skulle kunna förtydligas i reglementet. Enhetschef för centrala elevhälsan är tillika verksamhetschef enligt hälso- och sjukvårdslagen. Hon leder tillsammans med en samordnande skolsköterska skolsköterskornas medicinska arbete och uppföljning. På liknande sätt finns centrala samordnare för professionerna kurator, logoped och psykolog. På enheten för konsultativt stöd finns specialkompetenser inom bland annat specialpedagogik, som enheterna kan avropa. Denna organisation ger rektor ansvar och befogenheter samtidigt som de centrala resurserna ger förutsättningar för likvärdighet mellan skolenheter. Den centrala elevhälsan ger också goda förutsättningar för samverkan och kompetensutbildning för elevhälsans medicinska, psykologiska och psykosociala kompetenser.

Det är inte säkerställt att elevhälsan arbetar primärt hälsofrämjande och förebyggande i enlighet med skollagen. Arbetet är i hög grad åtgärdande, även om åtgärder vidtagits på huvudmannanivå. Huvudmannens åtgärder var angelägna och viktiga för att skollagens styrning av elevhälsans arbete inte skulle försvåras. Elevhälsans arbete ska primärt vara hälsofrämjande och förebyggande och idag riskerar viktiga insatser inom dessa områden att inte bli gjorda. Den kunskap som skolsköterskan besitter efter hälsosamtal skulle i högre grad kunna användas för hälsofrämjande och förebyggande arbetet på grupp- och organisationsnivå.

Resurserna för elevhälsan är inte specificerade i beloppet från huvudmannen utan rektor beslutar om hur resurserna ska användas. Det har i intervjuer framförts synpunkter på att de enheter som bara erhåller grundbelopp och inget socioekonomiskt strukturbidrag svårtligen kan uppfylla lagens krav på verksamheten. Det är angeläget att nämnden säkerställer att elevhälsoarbetet och andra uppdrag enligt lag och förordning kan genomföras enligt gällande styrdokument.

I Skolinspektionens senaste enkät till pedagogisk personal inför regelbunden tillsyn samt i revisionens intervjuer framgår att personalen uppfattar att det finns tillgång till elevhälsans olika kompetenser och att den i stort är tillgänglig. På mindre enheter är tillgängligheten inte lika hög.

Vid tiden för granskningen/förstudien gjordes ingen specifik uppföljning av elevhälsan på nämndnivå. Uppföljning av elevhälsan enligt hälso- och sjukvårdslagen kommer i framtiden att redovisas för nämnden, vilket vi bedömer vara viktigt. Nämnden bör också i sitt kvalitetsarbete och kontrollarbete följa upp elevhälsan och dess arbete utifrån dess betydelse för elevernas måluppfyllelse. Nämnden avgör hur detta ska gå till. Åtgärder ska vidtas om det framkommer brister i verksamheten och att detta görs på alla nivåer.

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-08-31

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om.

De finansiella mål som beslutats är:

- Resultatet ska vara bättre än 2% av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning
- Förändringen av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning ska vara bättre än förändringen av nettokostnader
- Soliditeten inklusive pensionsåtaganden i kommunkoncernen ska vara minst motsvarande ett genomsnitt i liknande kommuner
- Den redovisade soliditeten i kommunkoncernen ska vara motsvarande kvartil 1 i liknande kommuner

Fullmäktige har för 2017 fastställt nio inriktningsmål och 81 uppdrag som syftar till att nå målen. Måluppfyllelsen mäts med sammanlagt 62 indikatorer. Det första inriktningsmålet är av finansiell karaktär och är formulerat som att Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi. De båda resultatmålen som indikatorer uppnås i delårsbokslutet och prognostiseras att nås i årsbokslutet. Ingenting har framkommit i den genomförda granskningen som tyder på att målen inte nås. Revisorerna gör därför bedömningen att dessa mål nås. Soliditetsmålen som indikatorer nås inte i delårsrapporten och prognostiseras att inte nås i årsbokslutet. Revisorerna gör därför bedömningen att utfall och prognos rörande soliditet inte är förenligt med fullmäktiges mål.

Vad gäller övriga indikatorer för de nio inriktningsmålen har de flesta ännu inte mätts för 2017. Vår sammanfattande bedömning är dock att resultatet i delårsrapporten är förenligt med av fullmäktige fastställda verksamhetsmål. Vi baserar den bedömningen på att beslutade uppdrag i stort genomförs enligt plan och på de uppmätta indikatorer som finns för 2017.

Redovisningen av exploateringsprojekt och infrastruktur följer inte den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed. Bristerna i redovisningen avser stora belopp med väsentlig betydelse för resultat- och balansräkningar. En utredning pågår i kommunen för att rekonstruera redovisningen av gamla projekt. Revisionen understryker vikten av att denna redovisning i allt väsentligt är korrekt i den kommande årsredovisningen.

Granskning av årsredovisningen för 2017

Årets resultat blev +581 mkr. Årets budgeterade resultat uppgick till +232 mkr. Flertalet styrelser och nämnder redovisar positiva resultat eller resultat nära budget. Kommunens finansiella mål gällande resultat uppnåddes. Soliditeten har stärkts men de finansiella målen rörande soliditet inklusive och exklusive pensionsåtaganden uppnås inte. Målen för soliditeten är dock inte realistiskt satta för att kunna nås 2017. Den förbättrade soliditeten för 2017 har till stor del uppnåtts genom ändrade, tidigare felaktiga, redovisningsprinciper för exploateringsverksamheten samt rättelser av tidigare år och återföring av tidigare gjorda nedskrivningar i Uppsalahem.

Fullmäktige har fastställt nio inriktningsmål. Målen sträcker sig över tre år. I årsredovisningen ges en redogörelse för nämndernas arbete med de drygt 80 uppdrag som fastställts av fullmäktige och över trenderna för de indikatorer som används för att mäta utvecklingen inom inriktningsmålen. Kommunstyrelsen gör i en sammanvägning av uppdrag, andra insatser och indikatorer bedömningen att utvecklingen inom varje inriktningsmål går i huvudsak i rätt riktning och att nämnderna i stort bidrar till måluppfyllelse enligt plan.

Den nya styrmodellen med fleråriga inriktningsmål och uppdrag innebär att slutsatser rörande måluppfyllelse inte med lätthet kan dras för ett enskilt år. Revisionen har i en egen analys funnit att 23 indikatorer rört sig åt rätt håll i förhållande till målen, 18 åt fel håll och 6 är oförändrade medan 13 indikatorer inte mätts eller saknar jämförelsetal. Utifrån den redovisning av trender som görs i årsredovisningen (baserade på femårsserier) har 15 indikatorer önskad trend i förhållande till mål medan 5 rör sig åt fel håll och 26 är oförändrade eller har växlande utfall. Sammantaget med övrig granskning av verksamheten som utförts av revisionen under året bedömer vi utfallet som förenligt med målen. Vi rekommenderar att presentationen i kommande årsredovisningar förtydligas för att underlätta för läsaren att göra en egen bedömning av måluppfyllelsen under verksamhetsåret.

Vi har i tidigare revisionsberättelser kommenterat brister i den interna kontrollen. Under 2017 har kommunstyrelsen vidtagit ett antal åtgärder för att stärka den interna kontrollen och aktivt följt nämndernas arbete med intern kontroll. Vi bedömer att den interna kontrollen i kommunstyrelsen och i nämnderna stärkts men att den fortfarande bör utvecklas och systematiseras bättre.

Vi har i tidigare års revisionsberättelser påpekat att redovisningen av exploateringsverksamheten varit felaktig och inte följt god redovisningssed. Kommunen har under 2017 arbetat med att utreda och rätta felaktigheterna i redovisningen. Arbetet är inte slutfört vilket inte är tillfredsställande. Vår bedömning är dock att kvarstående osäkerhet i årsredovisningen för 2017 är väsentligt mindre än 2016. Den fortsatta genomgången kan resultera i viss påverkan på resultat och eget kapital. Vi förutsätter att arbetet slutförs under 2018.

Uppsala den 13 april 2018

Erica Närlinge

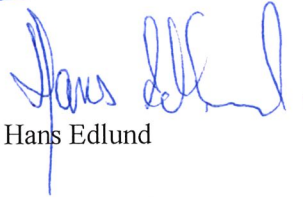

Pradip Datta

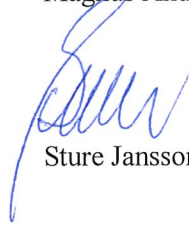
Magnus Andersson

Lise-Lotte Argulander

Hans Edlund

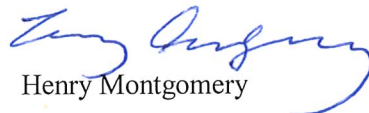
Sture Jansson

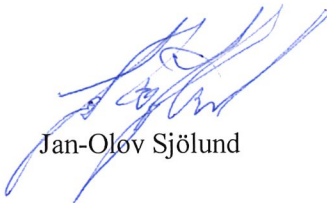
Fredrik Leijerstam

Lars-Olof Lindell

Henry Montgomery

Jan-Olov Sjölund

Gunilla Zetterling

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

Revisionsrapport

Uppsala kommun

KPMG AB

2018-04-13

Antal sidor 43

Uppsala kommun granskn rapp årsredovisning 2017 slutlig.docx

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Bakgrund	1
1.2	Finansiella mål	1
1.3	Mål för verksamheten	1
1.4	Övriga iakttagelser	2
1.5	God redovisningssed	3
1.6	Rekommendationer	3
2	Inledning	3
2.1	Syfte och revisionsfrågor	4
2.2	Avgränsning	4
2.3	Revisionskriterier	4
2.4	Ansvarig nämnd	5
2.5	Projektorganisation	5
2.6	Metod	5
3	Måluppföljning	6
3.1	Lagregler	6
3.2	Bedömning utifrån fullmäktiges mål	6
3.2.1	Finansiella mål	6
3.2.2	Verksamhetsmål	7
4	Balanskravet	12
5	Bedömning av efterlevnad av lag och god redovisningssed	12
6	Årsredovisningens innehåll	12
7	Resultaträkning	13
7.1	Utfall 2015-2017	13
7.2	Jämförelse med budget och prognos för 2017	14
7.3	Sammanställd redovisning	15
8	Balansräkning	16
8.1	Kommunens balansräkning	16
8.2	Sammanställd balansräkning	17
8.3	Exploateringsredovisning	17
8.4	Utrangering	18

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

9	Investeringar	18
10	Kassaflödesanalys	19
11	Ansvarsförbindelser	19
12	Kommunstyrelsen och nämnderna	20
12.1	Sammanställning över utfall på nämndnivå med prognosjämförelse	20
12.2	Nämndvis uppföljning av ekonomi och uppdrag	20
12.2.1	Kommunstyrelsen	22
12.2.2	Gatu- och samhällsmiljönämnden	24
12.2.3	Valnämnden	25
12.2.4	Plan- och byggnadsnämnden	26
12.2.5	Miljö- och hälsovårdsnämnden	27
12.2.6	Räddningsnämnden	28
12.2.7	Namngivningsnämnden	29
12.2.8	Utbildningsnämnden	31
12.2.9	Arbetsmarknadsnämnden	33
12.2.10	Kulturnämnden	34
12.2.11	Idrotts- och fritidsnämnden	36
12.2.12	Äldrenämnden	37
12.2.13	Omsorgsnämnden	39
12.2.14	Socialnämnden	41
12.2.15	Överförmyndarnämnden	42

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

1 Sammanfattning

1.1 Bakgrund

Vi har av Uppsala kommuns förtroendevalda revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2017. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

De förtroendevalda revisorerna prövar enligt 12 kap KL¹ om verksamheten sköts ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorerna ska även bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag har varit att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna underlag för revisionsberättelsen.

1.2 Finansiella mål

Kommunfullmäktige har fastställt två resultatmål och två mål rörande soliditet.

De båda resultatmålen nås. Resultatet uppgår till 581 mnkr vilket motsvarar 5,2% av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning och därmed överträffar målet på 2%. Ökningen av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning är 5,7% mot en ökning på 3,5% för verksamhetens nettokostnader och därmed nås även detta mål.

För soliditeten har två mål satts till att i kommunkoncernen nå en viss nivå i förhållande till jämförbara kommuner. Inget av målen nås trots det goda resultatet vilket förklaras av att kommunen hade ett svagt utgångsläge i förhållande till målen och till att investeringsnivån är hög. Soliditeten har förbättrats men målen nås inte.

För utförlig analys se avsnitt 3.2.1.

1.3 Mål för verksamheten

Fullmäktige har fastställt nio inriktningsmål och 81 uppdrag som syftar till att nå målen. Uppfyllelsen av målen mäts med totalt 62 indikatorer. Ett problem i utvärderingen av målen är att många indikatorer inte har mätvärden för 2017 och att andra inte har jämförbara mätningar från tidigare år. Av redovisningen framgår inte heller om kommunen för det enskilda året 2017 har som mål att öka eller minska sitt värde på respektive indikator eller om målet är att nå jämförbara kommuners (R9) värde.

¹ Kommunallag (2017:725)

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

I dokumentet Mål och budget 2017-19 finns startvärden angivna för de flesta indikatorer vilket ger större förståelse för målet för respektive indikator 2017.

I vår uppföljning av utfall för indikatorer kommer vi fram till i de flesta fall små förändringar och ungefär lika många förbättrade som försämrade värden.

Vår sammanfattande bedömning är att utfallet är förenligt med av fullmäktige fastställda verksamhetsmål.

För utförlig analys se avsnitt 3.2.2 samt avsnitt 12.

1.4 Övriga iakttagelser

Våra viktigaste iakttagelser och synpunkter:

- Resultatet för 2017 är ett överskott på 581 mnkr, 200 mnkr bättre än 2016 (avsnitt 7.1)
- Resultatet är påverkat av några större jämförelsestörande och ej budgeterade poster, vinst vid avyttring av exploateringsmark 442 mnkr, nedskrivning Ulleråker -376 mnkr och byggbonus från Boverket + 80 mnkr. Exklusive dessa poster uppgår resultatet till +435 mnkr (7.1).
- Resultatet för kommunkoncernen uppgår till 962 mnkr. Utöver kommunen är resultatet ett överskott på ca 380 mnkr, varav återföring av tidigare nedskrivningar i Uppsalahem uppgår till +357 mnkr (7.3).
- Soliditeten inklusive pensionsåtaganden har förbättrats något både i kommunen och i kommunkoncernen (8.1, 8.2).
- Ett antal större äldre exploateringsprojekt har stängts i redovisningen. Årets resultat av exploateringsverksamhet har påverkats positivt med 442 mnkr av aktuella projekt och det egna kapitalet med ytterligare +406 mnkr som effekt av stängning av äldre projekt (8.3).
- Trots stängningen av ett antal äldre projekt finns fortfarande en osäkerhet rörande redovisningen av markexploateringen och i den delen följer inte årsredovisningen lag och god redovisningssed (8.3).
- Ur anläggningsregistret har utrangerats poster med anskaffningsvärde på 720 mnkr och bokfört värde på 216 mnkr. Posterna har inte kunnat hänföras till fysiska tillgångar och vi har ingenting att erinra mot utrangeringen i registret (8.4).

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

- Större resultatavvikelser mot budget redovisas av kommunstyrelsen +68 mnkr, gatu- och samhällsmiljönämnden +45 mnkr, utbildningsnämnden +105 mnkr, äldre- och socialnämnden -67 mnkr och socialnämnden -19 mnkr (12.1).

1.5 God redovisningssed

Uppsala kommun har under många år inte tillämpat lag och god redovisningssed vad gäller exploateringsfastigheter. Under 2017 har ett antal större äldre exploateringsprojekt stängts i redovisningen. Fortfarande kvarstår en osäkerhet rörande väsentliga belopp och vi tvingas därför konstatera att exploateringsredovisningen i årsredovisningen inte är upprättad i enlighet med lag och god redovisningssed (5).

I övrigt är det vår bedömning att årsredovisningen följer lag och god redovisningssed.

1.6 Rekommendationer

Vi rekommenderar att kommande årsredovisningar utvecklas i följande avseenden:

- Ett särskilt avsnitt rörande exploateringsverksamheten som i text och siffror ger en samlad bild av verksamhetens innehåll och påverkan på resultat- och balansposter.
- En sammanfattande redovisning av mål, uppdrag och indikatorers värden innevarande och föregående år som underlättar för läsaren att göra en egen bedömning av verksamheternas måluppfyllelse under det gångna året.

2 Inledning

Vi har av Uppsala kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2017. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

De förtroendevalda revisorerna prövar enligt 12 kap KL² om verksamheten sköts ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorerna ska även bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag har varit att granska årsredovisningen för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

² Kommunallag (2017:725)

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Syftet har även varit att bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

2.2 Avgränsning

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL³ och Skyrev⁴.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen.

Granskningen har inte haft som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

Granskningen av uppdrag och mål har utgått ifrån att faktaredovisningen i årsredovisningen är korrekt.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag, KRL
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har även bedömt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat för verksamhet och ekonomi.

³ Sveriges Kommuner och Landsting

⁴ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

2.4 Ansvarig nämnd

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för upprättandet av årsredovisningen. I Kommunstyrelsens ansvar ingår även att säkerställa att organisation, system, rutiner och administrativa processer är ändamålsenligt utformade. Kommunstyrelsen har även ett uppsiktsansvar över övriga nämnders interna kontroll.

Kommunstyrelsen ansvarar även för sin del av årsredovisningen, dvs de siffror, texter och annan information som avser Kommunstyrelsens verksamheter och ansvar samt för den egna interna kontrollen. Övriga nämnder har ett ansvar för att de siffror, texter och annan information som avser respektive är korrekta samt den interna kontrollen i sin nämnd.

2.5 Projektorganisation

Granskningen har genomförts under ledning av Bo Ädel, auktoriserad revisor och certifierad kommunal revisor.

Rapporten är saklighetsgranskad av ledande ekonomer vid den centrala ekonomienheten.

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän.
- Dokumentstudier av relevanta dokument inklusive
 - Kommunens årsredovisning
 - Kommunstyrelsens och de 14 övriga nämndernas resultat-, verksamhets- och måluppföljningar
 - Resultatrapporter totalt och för varje nämnd
 - Balansräkning med bilagor och underbilagor
- Analyser av utfall och prognosavvikelser mot budget totalt och för varje nämnd
- Analyser av nyckeltal för verksamhet och ekonomi totalt och för varje nämnd för att bedöma om resultatet är förenligt med av fullmäktige beslutade
 - Finansiella mål
 - Verksamhetsmål
 - Uppdrag

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

- Analys av rimlighet i upprättade finansiella prognoser totalt och för varje nämnd
- Stickprovsvis verifiering av väsentliga resultat- och balansposter mot specifikationer och verifikationer

3 Måluppföljning

3.1 Lagregler

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

3.2 Bedömning utifrån fullmäktiges mål

3.2.1 Finansiella mål

Kommunens finansiella mål 2017 är enligt det fastställda dokumentet Mål och budget 2017-2019:

- Resultatet ska vara 2% av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Utfallet är 5,2% och målet uppnås. Även om jämförelsestörande poster räknas bort nås målet.
- Förändringen av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning ska vara bättre än förändringen av nettokostnader. Ökningen av skatteintäkter m m är 5,7% och nettokostnader 3,5% och målet nås. Även om jämförelsestörande poster räknas bort nås målet.
- Soliditeten inklusive pensionsåtaganden i kommunkoncernen ska vara minst 22%. Trots ett bra resultat nås inte målet vilket beror på att kommunen vid årets ingång hade ett utgångsläge mycket långt från målet.
- Målet för den redovisade soliditeten ska vara minst 40%. Målet nås inte trots det goda resultatet.

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

3.2.2 Verksamhetsmål**3.2.2.1 Inriktningsmål och uppdrag**

Mål och budget 2017-2019 har nio inriktningsmål och 81 uppdrag som syftar till att nå målen. Måluppfyllelsen mäts med olika indikatorer. Statusen för varje mål bedöms utifrån dels vilka åtgärder och utvecklingsinsatser samt resultat nämnderna rapporterar, dels utifrån hur kommunfullmäktiges indikatorer har utvecklats över tid. För att kunna bedöma hur Uppsala kommun ligger till görs även jämförelser med andra jämförbara kommuner i det s k R9-nätverket. Där ingår förutom Uppsala även Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Västerås och Örebro.

Översikt över mål och antal uppdrag för varje mål:

<i>Inriktningsmål</i>	<i>Antal uppdrag</i>
1. Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi	6
2. Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i	11
3. Uppsalas stad och landsbygd ska växa smart och hållbart	15
4. Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna	9
5. Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete	8
6. Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande	9
7. I Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov	11
8. Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället	5
9. Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala	7
<i>Totalt</i>	<i>81</i>

Uppsala kommun
Granskning av bokslut och årsredovisning 2017
KPMG AB
2018-04-13

3.2.2.2 Status för uppdrag

Översikt över kommunstyrelsens bedömning av hur uppdragen utförs i enlighet med plan:

Inriktningsmål	Klart	Följer plan	Ej påbörjad eller följer inte plan	Genomförs inte	Antal uppdrag
1		6			6
2	1	10			11
3		12	3		15
4	1	6	2		9
5	2	4	2		8
6	2	2	5		9
7	1	9	1		11
8		3	2		5
9	1	5	1		7
Totalt	8	57	16		81

I årsredovisningen redovisas ett diagram med marginellt annorlunda utseende. Vi har hämtat siffrorna ovan från de bedömningar som görs i årsredovisningen för uppdragen under respektive inriktningsmål som alltså skiljer sig något från diagrammet i årsredovisningen.

Enligt årsredovisningen är 8-9 uppdrag genomförda medan 16 inte följer plan. Cirka 56-57 uppdrag uppges följa plan vilket innebär att de ska vara avslutade 2018-2020. Slutlig utvärdering av dessa uppdrags genomföranden kan inte göras nu men enligt redovisningen följer ca 80% av uppdragen sin tidplan vilket vi bedömer som förenligt med fullmäktiges beslut.

3.2.2.3 Måluppfyllelse

För bedömning av om målen nås har fastställts totalt 62 indikatorer, med olika indikatorer för olika mål. En redovisning av statusen för dessa indikatorer ges i årsredovisningen.

I årsredovisningen poängteras att det är få indikatorer som är utformade på ett sätt som gör att de går att koppla samman med kommunens åtgärder under samma år. Det beror både på att indikatorerna i många fall har en eftersläpning eftersom de baseras på officiell statistik, och på att det ofta finns en fördröjning innan kommunens insatser får ett mätbart genomslag. Indikatorerna ska enligt texten i årsredovisningen läsas som en bild av hur utvecklingen ser ut över tid och jämfört med andra, liknande kommuner.

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

Modellen innebär för den som berörs av kommunens verksamheter (medborgare, brukare, anhöriga, väljare, skattebetalare m fl) och vill utvärdera resultatet att en bedömning måste göras av inriktningsmålen innehåll, uppdragens innehåll och genomförande, indikatorernas relevans och lämplighet samt utfall för dessa indikatorer.

För de förtroendevalda revisorerna i kommunen är uppdraget enligt KL 12 kap 2§ specifikt att bedöma om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorerna ska även enligt KL 12 kap 1§ pröva om verksamheten sköts ändamålsenligt. Vad gäller av fullmäktige fastställda uppdrag faller prövningen av dessa in under ändamålsenligheten. För målen kan inte annan prövning göras än vad som framgår av indikatorerna vilket leder till en problematik i utvärderingen.

Under rubriken Sammanvägd bedömning av måluppfyllelse (s 21 i årsredovisningen) skrivs att den samlade bedömningen av nämnders och bolagsstyrelsers arbete är att de uppnått övervägande delar av det de planerat för ökad måluppfyllelse. Det görs inte någon bedömning av måluppfyllelsen, vår kommentar.

I årsredovisningen ges därefter bedömningar av måluppfyllelse per inriktningsmål.

Vi har gjort en bedömning av den redovisning av utfall för olika indikatorer som ges i årsredovisningen. Vår utvärdering kan bara basera sig på utfallet för mätbara mål där aktuella utfall redovisas. För de flesta mål anges i årsredovisningen som mål för året att indikatorn ska öka eller minska. Ett sätt att mäta uppfyllelsen kan då vara att titta på hur många indikatorer som har bättre utfall, sämre eller oförändrat.

I jämförelse med året innan har 23 indikatorer rört sig åt rätt håll i förhållande till målen, 18 åt fel håll och 6 är oförändrade medan 13 indikatorer inte mätts eller saknar jämförelsetal. Utifrån den redovisning av trender som görs i årsredovisningen, baserade på femårsserier, har 15 indikatorer önskad trend i förhållande till mål medan 5 rör sig åt fel håll och 26 är oförändrade eller har växlande utfall.

Sammantaget med övrig granskning av verksamheten som utförts av revisionen under året bedömer vi utfallet som förenligt med målen.

Nedan ges en översikt över vår bedömning per inriktningsmål utifrån redovisningen i årsredovisningen.

Färgskala:

Grön = målet är uppfyllt för året

Gul = målet är delvis uppnått eller har oförändrade värden

Röd = målet har inte nåtts

I trendkolumnen ska ➡ läsas som att indikatorerna är oförändrade eller ej uppmätta och 🟩 att en eftersträvd utveckling kan uttolkas:

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

Inriktningsmål	Indikatorer	Måloppfyllelse 2017	Trend
1. Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi	3		↗
2. Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i	7		↗
3. Uppsalas stad och landsbygd ska växa smart och hållbart	13		↗
4. Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna	4		→
5. Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete	6		↗
6. Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande	11		→
7. I Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov	6		→
8. Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället	5		↗
9. Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala	8		→
Totalt	63		

Vår sammanfattande bedömning är att utfallet för indikatorer är förenligt med av fullmäktige fastställda mål.

Nedan följer en sammanfattning av vår bedömning av indikatorer per inriktningsmål.

1. Jämställd och hållbar ekonomi

Årsredovisningen: Utvecklingen inom inriktningsmålet går i huvudsak i rätt riktning.

Vår bedömning: Årets resultatmål nås och soliditeten förbättras men ligger fortfarande långt ifrån målet. För jämställdheten i ekonomin finns ingen indikator fastställd under detta inriktningsmål men under flera andra inriktningsmål. Vi anser att årets finansiella resultat är så bra att målet för det enskilda året 2017 är uppfyllt.

2. Uppsala ska vara attraktivt

Årsredovisningen: Utvecklingen inom inriktningsmålet går i huvudsak i rätt riktning.

Vår bedömning: Av sju indikatorer har fyra bättre utfall jämfört med tidigare värde, medan tre har sämre. Två indikatorer har trend åt rätt håll, en åt fel. Vår bedömning blir att måloppfyllelsen går i rätt riktning.

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

3. Stad och landsbygd ska växa smart och hållbart

Årsredovisningen: Utvecklingen inom inriktningsmålet går i huvudsak i rätt riktning, men visar på behov av fortsatt aktivt arbete och styrning.

Vår bedömning: av indikatorerna visar fyra bättre värde, två sämre och fyra är oförändrade. Fem är inte mätta eller saknar jämförelse. Trendmässigt rör sig fem åt rätt håll och ingen åt fel håll medan fem är oförändrade.

Vår bedömning blir att måluppfyllelsen rör sig i rätt riktning.

4. Uppsala ska vara jämlikt med goda levnadsvillkor

Årsredovisningen: Utvecklingen inom inriktningsmålet går i huvudsak i rätt riktning, men visar på behov av fortsatt aktivt arbete och styrning.

En indikator har förbättrats medan två försämrats. En är oförändrad. Trenderna går i samma riktning.

Vår bedömning är att måluppfyllelsen är oförändrad.

5. Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Årsredovisningen: Utvecklingen inom inriktningsmålet går i huvudsak i rätt riktning.

Två indikatorer har bättre värde, ingen sämre. Fyra har inte mätts eller saknar jämförelse. Två indikatorer har rätt trend, övriga saknar redovisning av trend.

Vår bedömning är att måluppfyllelsen rör sig i rätt riktning.

6. Uppsalas barn och elever ska klara utbildningen och utmanas i sitt lärande

Årsredovisningen: Utvecklingen inom inriktningsmålet går i huvudsak i rätt riktning.

Fem indikatorer har bättre värde, fyra har sämre. Två har rätt trend, fem har oförändrad eller växlande trend.

Vår bedömning är att måluppfyllelsen är oförändrad.

7. Invånarna ska vara oberoende och få stöd, vård och omsorg utifrån behov

Årsredovisningen: Utvecklingen inom inriktningsmålet går i huvudsak i rätt riktning.

Två indikatorer har bättre värden, fyra har sämre. En visar fel trend, övriga oförändrad eller växlande.

Vår bedömning är att målet inte nåtts för 2017. Trenden är oförändrad.

Uppsala kommun
Granskning av bokslut och årsredovisning 2017
KPMG AB
2018-04-13

8. Invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället

Årsredovisningen: Utvecklingen inom inriktningsmålet går i huvudsak i rätt riktning.

Tre indikatorer har bättre värden, en har sämre. Två trender går åt rätt håll.

Vår bedömning är att utfallet är förenligt med fullmäktiges mål.

9. Kommunens medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och hög kompetens

Årsredovisningen: Utvecklingen inom inriktningsmålet går i huvudsak i rätt riktning.

Två indikatorer har bättre värde, en har sämre. En indikator har trend åt rätt håll, en åt fel.

Vår bedömning: Av de åtta indikatorerna avser fyra värden för 2016.

Vår bedömning är att måluppfyllelsen är oförändrad.

4 Balanskravet

Årets resultat uppgår till 581 mnkr. Nettoresultat vid avyttring av anläggningstillgångar blev 7 mnkr och balanskravsresultatet därmed 574 mnkr.

Balanskravet är således med god marginal uppfyllt för 2017.

5 Bedömning av efterlevnad av lag och god redovisningssed

Uppsala kommun har under många år inte tillämpat lag och god redovisningssed vad gäller exploateringsfastigheter. Utredning har pågått i ett par år med ambitionen att avsluta gamla projekt i redovisningen. Under 2017 har ett antal större projekt avslutats men fortfarande återstår en hel del utredningsarbete på kontot för exploateringsfastigheter. Resultatet av det återstående arbetet kan inte förutses och det rör sig fortfarande om väsentliga belopp.

Vi tvingas därför återigen konstatera att årsredovisningen inte är upprättad i enlighet med lag och god redovisningssed vad gäller exploateringsredovisningen.

6 Årsredovisningens innehåll

Vi bedömer att årsredovisningen med undantag för exploateringsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Innehållet i förvaltningsberättelsen är fylligt, inklusive redovisningen av mål och uppdrag. Tydligheten i redovisningen kan dock utvecklas både vad gäller exploateringsverksamhet och måluppfyllelse.

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

7 Resultaträkning

7.1 Utfall 2015-2017

Nedan redovisas en ekonomisk jämförelse för 2017 i jämförelse med 2016 och 2015:

Belopp i mnkr	2017	2016	2015
Verksamhetens nettokostnader	-10 642	-10 278	-9 855
Förändring i %	3,5	4,3	
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	11 181	10 580	9 747
Förändring i %	5,7	8,5	
Finansnetto	43	79	165
Resultat	581	381	57
Resultat i % av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	5,2	3,6	0,6

Det redovisade resultatet för 2017 uppgår till +581 mnkr, att jämföra med +381 mnkr 2016. I analysen av resultatet är det viktigt att skilja på det resultat som uppstår genom den löpande driften och dess finansiering via avgifter, skatter och statsbidrag respektive det resultat som uppkommer genom poster av enstaka eller engångskaraktär. I resultatet ingår som större jämförelsestörande poster vinster vid försäljning av exploateringsmark med 442 mnkr, nedskrivning av Ulleråker med -376 mnkr och erhållen byggbonus från Boverket med +80 mnkr. Resultaträkning korrigerad för jämförelsestörande poster:

Belopp i mnkr	2017	2016
Verksamhetens nettokostnader exkl större jämförelsestörande poster	-10 788	-10 278
Förändring i %	5,0	4,3
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	11 181	10 580
Förändring i %	5,7	8,5
Finansnetto	43	79
Resultat	435	381
Resultat i % av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	3,9	3,6

Årets utfall innebär att kommunens resultatmål för 2017 nås även efter exkludering av de större jämförelsestörande posterna. Resultatmålet har därmed nåtts de två senaste åren.

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

7.2 Jämförelse med budget och prognos för 2017

Budget- och prognosjämförelse:

<i>Belopp i mnkr</i>	<i>Utfall 2017</i>	<i>Prognos 2017</i>	<i>Budget 2017</i>	<i>Avvikelse utfall/ budget</i>
Verksamhetens intäkter	3 355	2 700	2 334	1 021
Verksamhetens kostnader	-13 424	-13 261	-12 789	-635
Av- och nedskrivningar	-573	-197	-257	-316
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>	<i>-10 642</i>	<i>-10 758</i>	<i>-10 712</i>	<i>70</i>
Skatteintäkter	10 199	10 165	10 128	71
Statsbidrag och utjämning	982	942	831	151
Finansiella intäkter	162	177	106	56
Finansiella kostnader	-119	-160	-121	2
<i>Resultat</i>	<i>581</i>	<i>366</i>	<i>232</i>	<i>350</i>

Större resultatavvikelser i verksamhetens nettokostnader i förhållande till budget och prognos:

- Nettoresultat från försäljning av exploateringsmark +442 mnkr
- Nedskrivning Ulleråker -376 mnkr
- Byggbonus från Boverket +80 mnkr

För skatteintäkter, statsbidrag och utjämning är det slutliga utfallet 222 mnkr bättre än budget.

Finansnettot är 58 mnkr bättre än budget.

Verksamhetens nettokostnader i övrigt gav ett underskott på -76 mnkr jämfört med budget.

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

7.3 Sammanställd redovisning

Kommunkoncernens utfall 2017 i jämförelse med 2016:

<i>Belopp i mnkr</i>	<i>Utfall 2017</i>	<i>Utfall 2016</i>
Verksamhetens intäkter	5 391	4 728
Verksamhetens kostnader	-13 896	-13 722
Av- och nedskrivningar	-1 344	-935
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>	-9 849	-9 929
Skatteintäkter	10 199	9 673
Statsbidrag och utjämning	982	907
Finansiella intäkter	37	21
Finansiella kostnader	-251	-210
Skatt	-156	-81
<i>Resultat</i>	<i>962</i>	<i>381</i>

Kommunens resultatförbättring jämfört med 2016 uppgår till 200 mnkr medan kommunkoncernens resultat förbättrats med 581 mnkr, således 381 mnkr ytterligare. Den största resultateffekten har uppnåtts genom återföring av tidigare års nedskrivningar på 1990-talet av drygt 40 fastigheter. Återföringen har påverkat årets resultat med +357 mnkr som effekt av denna bokföringsåtgärd, inte av bedriven verksamhet.

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

8 Balansräkning

8.1 Kommunens balansräkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse med 2016 och med delårsrapporten per 31 augusti 2017.

<i>Belopp i mnkr</i>	<i>2017-12-31</i>	<i>2017-08-31</i>	<i>2016-12-31</i>
Anläggningstillgångar	17 006	17 874	15 802
Omsättningstillgångar	4 085	2 154	2 733
<i>Summa tillgångar</i>	<i>21 091</i>	<i>20 028</i>	<i>18 535</i>
Eget kapital	8 196	7 757	7 428
Avsättningar	966	950	906
Långfristiga skulder	7 982	7 635	6 515
Kortfristiga skulder	3 946	3 686	3 686
<i>Summa eget kapital, avsättningar o skulder</i>	<i>21 091</i>	<i>20 028</i>	<i>18 535</i>
Ej skuldförda pensionsförbindelser	3 993	4 082	4 082
Eget kapital inkl ej skuldförda pensionsförbindelser	4 203	3 675	3 346
Likviditet	1,04	0,58	0,74
Likviditet exklusive exploateringsfastigheter	1,05	0,81	0,85
Soliditet enligt balansräkning	0,39	0,39	0,40
Soliditet inklusive pensionsåtaganden som redovisas som ansvarsförbindelse	0,20	0,18	0,18

Likviditetstalet har förbättrats och är i bokslutet 1,04. I de flesta sammanhang brukar man utgå ifrån att omsättningstillgångarna bör vara minst lika stora som de kortfristiga skulderna, dvs likviditetstalet bör vara minst 1,0. Kommunen har dock inte några problem med likviditeten och större investeringar finansieras med låneprogram.

Soliditetstalen för kommunen är tillfredsställande men delvis skapade av de reavinster som uppstod när verksamhetsfastigheter under 2013 såldes till kommunägda bolag. Kommunens mål rörande soliditet mäts därför utifrån den sammanställda redovisningen, inte utifrån kommunens balansräkning.

I analysen av soliditeten ska också beaktas att utredningen av kontot för exploateringsfastigheter fortfarande pågår och att effekterna av de ytterligare korrigeringar som ska göras av exploateringsredovisningen ännu inte är kända.

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

8.2 Sammanställd balansräkning

Nedan redovisas en ekonomisk jämförelse med 2016 och med delårsrapporten per 31 augusti 2017.

Belopp i mnkr	2017-12-31	2017-08-31	2016-12-31
Anläggningstillgångar	27 155	27 219	25 443
Omsättningstillgångar	2 226	1 006	1 609
<i>Summa tillgångar</i>	<i>29 381</i>	<i>28 225</i>	<i>27 051</i>
Eget kapital	8 450	7 777	7 301
Avsättningar	1 338	1 173	1 152
Långfristiga skulder	11 984	12 681	11 250
Kortfristiga skulder	7 609	6 594	7 348
<i>Summa eget kapital, avsättningar o skulder</i>	<i>29 381</i>	<i>28 225</i>	<i>27 051</i>
Ej skuldförda pensionsförbindelser	3 996	4 082	4 083
Eget kapital inkl ej skuldförda pensionsförbindelser	4 454	3 695	3 218
Likviditet	0,29	0,15	0,22
Soliditet enligt balansräkning	0,29	0,28	0,27
Soliditet inklusive pensionsåtaganden som redovisas som ansvarsförbindelse	0,15	0,13	0,12

Kommunens mål rörande soliditet utgår ifrån den sammanställda balansräkningen. I förhållande till jämförbara kommuners soliditetstal i årsredovisningarna för 2016 når Uppsala kommun inte fastställda mål.

8.3 Exploateringsredovisning

Förra året gjordes en tillfällig bokning i balansräkningen så att ett belopp på 1.350 mkr bokades upp som pågående nyanläggning. Samma belopp bokfördes som förutbetalad intäkt. Kommunledningen bedömde då att den bokningen gav en bättre återspeglning av verkligheten i balansräkningen. Bokningen har nu bedömts som felaktig och har tagits bort, dock utan resultateffekt.

Under 2017 har efter omfattande utredningar ett antal äldre exploateringsprojekt stängts i redovisningen. Av förvaltningsberättelsen framgår att en omfattande genomlysning skett av den historiska projektportföljen, där 17 projekt helt eller delvis har avslutats. Genomlysningen av projekten har, tillsammans med anpassning av principerna för redovisning av markförsäljning, påverkat kommunens resultat- och balansräkning med stora engångsposter. Resultatet har påverkats positivt med 442 miljoner kronor och eget kapital har tillförts 406 miljoner kronor. Genomlysningen har även resulterat

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

i omklassificeringar i balansräkningen mellan omsättnings- och anläggningstillgångar. Bedömningen görs i årsredovisningen att så stor del av den totala exploateringsverksamheten kunnat utredas att det inte föreligger stor risk för framtida påverkan på kommunens resultat av de felaktigheter som kvarstår i redovisningen.

Vi bedömer att risken för väsentliga fel fortfarande är stor. Som skuld i balansräkningen har nu tagits upp förutbetalad exploateringsavgift på 603 mnkr (not 15). Posten bygger på ett antagande om att intäkter i markexploateringen till ca 60 procent finansierat investeringar i infrastruktur. Posten bygger således på ett antagande, inte på köpekontrakt eller liknande. Som tillgång redovisas "Generell periodisering upplupen intäkt" med 199 mnkr på kontot för exploateringsfastigheter (not 20). Även denna post bygger på antagande.

Vi ser det som positivt att detta omfattande utredningsarbete genomförts och fortgår. Vi hade önskat att arbetet skulle varit avslutat i och med årsredovisningen för 2017 men så är inte fallet. Vi ser det vidare som positivt att årsredovisningen lämnar mycket öppen information om hur redovisningen påverkats under 2017 och den kvarstående osäkerhet som föreligger.

Med hänsyn till att kvarvarande osäkerhet rör väsentliga belopp måste vi igen konstatera att exploateringsredovisningen inte följer lag och god redovisningssed.

8.4 Utrangering

Under 2017 har en utrangering gjorts i redovisningen av en på 1990-talet gjord uppskrivning av tillgångar då uppskrivningen efter genomgång av anläggningsregistret inte kunnat hänföras till befintliga poster och tillgångar där.

Utrangeringen framgår bland annat av not 7 till de finansiella rapporterna. Anskaffningsvärdet av mark, byggnader och tekniska anläggningar har minskats med -720 mnkr medan ackumulerade avskrivningar minskats med 504 mkr och netto har värdet därmed minskats med 216 mnkr.

Vi har tagit del av underlaget för utrangeringen och har inte någon kunskap om förhållandena på 1990-talet vid tidpunkten för den då gjorda uppskrivningen. Då värdena nu inte kan hänföras till specifika tillgångar bedömer vi utrangeringen från redovisningen som korrekt.

9 Investeringar

Årets investeringar uppgick till 3 255 mnkr i kommunkoncernen varav bolagen stod för 2 746 mnkr och kommunen 624 mnkr.

Bland större investeringar i kommunen märks KS med 404 mnkr och GSN med 148 mnkr.

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

Kommunkoncernens investeringsbehov de kommande åren är en stor utmaning, inte minst finansiellt. För 2017 är investeringarna helt självfinansierade.

En 10-årig investeringsplan har tagits fram för hela kommunkoncernen.

Vi rekommenderar att kommande års årsredovisningar kompletteras med en mer detaljerad redovisning av kommunens investeringar.

10 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen beskriver hur verksamhet och investeringar har finansierats samt hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Av kassaflödesanalysen för 2017 framgår bland annat att kommunen investerat för 624 mnkr och att finansieringsverksamheten gett ett netto utflöde på 590 mnkr. Löpande verksamhet har gett ett positivt kassaflöde med 1 276 mnkr. Likvida medel har ökat med 297 mnkr.

Koncernen har investerat för 3 370 mnkr. Netto har dessa investeringar utöver kassaflödet från löpande verksamhet finansierats med extern upplåning på 229 mnkr. Likvida medel har ökat med 137 mnkr.

11 Ansvarsförbindelser

Största post bland ansvarsförbindelser är den del av pensionsförpliktelse som inte tas upp som skuld. Posten uppgår i i årsredovisningen för 2017 till 3 993 mnkr och har minskat med 89 mnkr jämfört med årsredovisningen för 2016.

Uppsala kommun
Granskning av bokslut och årsredovisning 2017
KPMG AB
2018-04-13

12 Kommunstyrelsen och nämnderna

12.1 Sammanställning över utfall på nämndnivå med prognosjämförelse

Belopp i mnkr	Utfall 2017	Prognos 2017	Budget 2017	Avvikelse Utfall/ Budget
Kommunstyrelsen	288	356	356	68
Valnämnden	0	0	0	0
Gatu- och samhällsmiljönämnden	401	410	445	45
Plan- och byggnadsnämnden	58	55	70	12
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	22	22	22	1
Räddningsnämnden	145	145	145	0
Namngivningsnämnden	1	1	1	0
Utbildningsnämnden	4 529	4 595	4 633	105
Arbetsmarknadsnämnden	635	637	637	2
Kulturnämnden	306	304	307	1
Idrotts- och fritidsnämnden	208	208	216	8
Äldrenämnden	1 761	1 750	1 694	-67
Omsorgsnämnden	1 525	1 525	1 520	-6
Socialnämnden	647	654	628	-19
Överförmyndarnämnden	19	19	17	-2
Summa	10 545	10 678	10 693	148

Större positiva avvikelser från budget redovisas för kommunstyrelsen, gatu- och samhällsmiljönämnden och utbildningsnämnden. Större negativa avvikelser redovisas av äldrenämnden och socialnämnden.

Redogörelser för respektive nämnds ekonomiska utfall lämnas nedan.

12.2 Nämndvis uppföljning av ekonomi och uppdrag

Fullmäktige har i dokumentet Mål och budget 2017-2019 fastställt nio inriktningsmål och 81 uppdrag som syftar till att nå de nio målen. För bedömning av om målen nås har fastställts totalt 62 indikatorer, med olika indikatorer för olika mål.

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

En redovisning av utfallet för dessa indikatorer ges i årsredovisningen. Vi har dock uppfattat inriktningsmålen som långsiktiga och indikatorerna som ett medel att mäta om kommunen och nämnderna rör sig i rätt riktning för att nå inriktningsmålen.

Vad gäller bedömningen av KS och nämndernas arbete för att uppnå målen bör den därför delvis ske utifrån hur nämnderna arbetat med sina uppdrag.

I den utvärdering som görs i årsredovisningen måste ändå bedömningen av måluppfyllelse respektive uppdragsutförande hållas isär. Uppdrag kan bli tillfredsställande utförda utan att de leder till måluppfyllelse.

I efterföljande avsnitt redovisar vi en nämndvis uppföljning av ekonomi, uppdrag och den målbedömning som görs i årsredovisningen.

Vi använder samma färgskala som kommunen i årsredovisningen.

Färgförklaring till bedömning av mål:

Blå = Nämnden har uppnått det den planerat för att bidra till inriktningsmålet

Grön = Nämnden har uppnått övervägande del av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet

Gul = Nämnden har uppnått delar av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet

Röd = Nämnden har inte bidragit till inriktningsmålet

Färgförklaring till uppföljningen av uppdrag:

Blå = uppdraget är genomfört

Grön = arbetet med uppdraget går enligt plan

Gul = arbetet med uppdraget är inte påbörjat eller löper inte på enligt plan

Röd = Uppdraget genomförs ej

När vi jämfört olika nämnder med varandra i den redovisning som görs i årsredovisningen över uppdrag och mål har samma färgsättning i vissa fall olika betydelse. Bland annat ges några nämnder (i årsredovisningen) för vissa mål grön eller blå färg trots att nämnden inte utfört några uppdrag inom målet ifråga.

Uppsala kommun
Granskning av bokslut och årsredovisning 2017
KPMG AB
2018-04-13

12.2.1 Kommunstyrelsen

Utfall i jämförelse med budget och prognos

Belopp i mnkr	Utfall 2017	Prognos 2017	Budget 2017	Avvikelse Utfall/ Budget
Politisk verksamhet	55,5	56,7	61,7	6,2
Infrastruktur, skydd m m	81,2	153,0	145,8	64,6
Fritid och kultur	17,9	8,7	8,9	-9,0
Vård och omsorg	2,3	5,3	10,0	7,7
Särskilt riktade insatser	0,7	0,8	0,0	-0,7
Affärsverksamhet	3,3	2,9	17,1	13,8
Kommunledning och gemensamma verksamheter	126,7	128,2	112,1	-14,6
Totalt	287,6	355,5	355,7	68,1

Kommentarer

De största resultatavvikelserna i kommunstyrelsen är nettoresultat av försäljning av exploateringsmark med +442 mnkr och nedskrivning Ulleråker med -376 mnkr. Nettoeffekten av de posterna är +66 mnkr och övriga delar av kommunstyrelsens har ett utfall som sammantaget ligger nära budget.

Uppsala kommun
Granskning av bokslut och årsredovisning 2017
KPMG AB
2018-04-13

Uppdragsuppföljning

Inriktningsmål	Bedömt bidrag till mål	Uppdrag			
1. Jämställd och hållbar ekonomi		1	2	1	
2. Attraktiv kommun		2	5	1	
3. Stad och landsbygd ska växa smart och hållbart			8	4	
4. Jämlikt med goda levnadsvillkor			5	1	
5. Invånarna ska ha bostad och arbete			3	2	
6. Alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande		1		2	
7. Invånarna ska leva oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov			1		
8. Invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället			2	3	
9. Kommunens medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och hög kompetens			4	1	
Summa uppdrag	50	4	31	15	

Kommentarer

Mer än två tredjedelar av uppdragen följer plan eller har utförts.

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

12.2.2 Gatu- och samhällsmiljönämnden

Utfall i jämförelse med budget och prognos

Belopp i mnkr	Utfall 2017	Prognos 2017	Budget 2017	Avvikelse Utfall/ Budget
Politisk verksamhet	1,4	1,3	1,3	-0,1
Infrastruktur, skydd m m	330,2	341,5	379,5	49,3
Fritid och kultur	13,1	13,2	7,9	-5,2
Färdtjänst/riksfärdtjänst	52,7	51,6	56,2	3,4
Affärsverksamhet	3,1	2,6	0,4	-2,6
Totalt	400,5	409,6	445,3	44,8

Kommentarer

Utrangeringar av anläggningar har skett till ett värde av 215,8 mnkr, vilket medfört att kapitalkostnaderna för nämnden är 19,5 mnkr lägre än budget per augusti och ca 30 mnkr lägre i prognos för helåret. Utrangeringskostnaden har bokförts mot eget kapital, vilket innebär att nämnden inte får en kostnad för utrangeringen.

Nämnden erhöll i december 2017 ett extra statsbidrag på 15 mnkr avseende resecentrum.

I övrigt har nämndens verksamheter ett sammantaget utfall som ligger nära budget.

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

Uppdragsuppföljning

Inriktningsmål	Bedömt bidrag till mål	Uppdrag			
1. Jämställd och hållbar ekonomi		5			
2. Attraktiv kommun		6			
3. Stad och landsbygd ska växa smart och hållbart		7	2		
4. Jämlikt med goda levnadsvillkor		3			
5. Invånarna ska ha bostad och arbete					
6. Alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande					
7. Invånarna ska leva oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov					
8. Invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället				1	
9. Kommunens medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och hög kompetens		4			
Summa uppdrag	28	25	2	1	

Kommentarer

Nämnden har helt genomfört 25 av 28 uppdrag, medan 2 uppdrag följer plan och ett inte följer plan.

12.2.3 Valnämnden

Utfall i jämförelse med budget och prognos

Belopp i mnkr	Utfall 2017	Prognos 2017	Budget 2017	Avvikelse Utfall/ Budget
Politisk verksamhet	0,2	0,2	0,2	0,0
Totalt	0,2	0,2	0,2	0,0

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

Kommentarer

Valnämnden prognostiserar att budgeterad kostnadsram kommer att hållas. Valnämnden ger ingen redovisning av mål.

12.2.4 Plan- och byggnadsnämnden***Utfall i jämförelse med budget och prognos***

<i>Belopp i mnkr</i>	<i>Utfall 2017</i>	<i>Prognos 2017</i>	<i>Budget 2017</i>	<i>Avvikelse Utfall/ Budget</i>
Politisk verksamhet	1,4	1,5	1,6	0,2
Infrastruktur, skydd m m	29,5	22,6	32,9	3,4
Vård och omsorg	27,0	30,5	35,9	8,9
Totalt	57,9	54,5	70,4	12,5

Kommentarer

Merparten av överskottet beror på att genomförandet av beslut om bostadsanpassningsbidrag sker med eftersläpning.

Uppsala kommun
Granskning av bokslut och årsredovisning 2017
KPMG AB
2018-04-13

Uppdragsuppföljning

Inriktningsmål	Bedömt bidrag till mål	Uppdrag			
1. Jämställd och hållbar ekonomi			2		2
2. Attraktiv kommun		1	2	2	
3. Stad och landsbygd ska växa smart och hållbart		1	5		
4. Jämlikt med goda levnadsvillkor		1			1
5. Invånarna ska ha bostad och arbete			1		
6. Alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande					
7. Invånarna ska leva oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov					
8. Invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället					1
9. Kommunens medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och hög kompetens		2	2		
Summa uppdrag	23	5	12	2	4

Kommentarer

Närmare tre fjärdedelar av uppdragen har genomförts eller följer plan.

12.2.5 Miljö- och hälsovårdsnämnden

Utfall i jämförelse med budget och prognos

Belopp i mnkr	Utfall 2017	Prognos 2017	Budget 2017	Avvikelse Utfall/ Budget
Politisk verksamhet	0,8	1,1	1,2	0,4
Infrastruktur, skydd m m	20,6	20,3	21,1	0,4
Fritid, övrigt	0,1	0,0	0,1	0,0
Totalt	21,5	21,5	22,3	0,8

Uppsala kommun
Granskning av bokslut och årsredovisning 2017
KPMG AB
2018-04-13

Kommentarer

Nämndens utfall ligger nära budget och föranleder inte någon kommentar.

Uppdragsuppföljning

Inriktningsmål	Bedömt bidrag till mål	Uppdrag			
1. Jämställd och hållbar ekonomi		1			3
2. Attraktiv kommun		2	1	1	
3. Stad och landsbygd ska växa smart och hållbart		2	2		1
4. Jämlikt med goda levnadsvillkor			1		2
5. Invånarna ska ha bostad och arbete					
6. Alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande					
7. Invånarna ska leva oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov					
8. Invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället					1
9. Kommunens medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och hög kompetens		2	2		1
Summa uppdrag	22	7	6	1	8

Kommentarer

Nämnden redovisar att mer än en tredjedel av uppdragen inte kommer att utföras.

12.2.6 Räddningsnämnden

Utfall i jämförelse med budget och prognos

Belopp i mnkr	Utfall 2017	Prognos 2017	Budget 2017	Avvikelse Utfall/ Budget
Politisk verksamhet	1,0	1,0	1,1	0,1
Infrastruktur, skydd m m	143,9	142,0	143,9	0,0
Totalt	144,9	143,0	145,0	0,1

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

Kommentarer

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner och där Uppsala kommun är värdkommun. Kommunfullmäktiges budget på 145,0 miljoner kronor är kommunbidraget från Uppsala kommun, ersättningarna från Tierp och Östhammars kommuner uppgår sammanlagt till 46,5 miljoner kronor.

Det ekonomiska utfallet ligger nära budget och föranleder ingen ytterligare kommentar.

Uppdragsuppföljning

	Bedömt bidrag till mål	Uppdrag			
Inriktningsmål					
1. Jämställd och hållbar ekonomi		1	2		
3. Stad och landsbygd ska växa smart och hållbart		2	3		
9. Kommunens medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och hög kompetens		2	1	1	
Summa uppdrag	12	5	6	1	

Kommentarer

Nämnden anammar de mål och uppdrag i Uppsala kommun som stämmer med vad ägarkommunerna gemensamt beslutat för den gemensamma nämnden.

12.2.7 Namngivningsnämnden

Utfall i jämförelse med budget och prognos

Belopp i mnkr	Utfall 2017	Prognos 2017	Budget 2017	Avvikelse Utfall/ Budget
Politisk verksamhet	0,9	1,2	0,4	-0,5
Infrastruktur, skydd m m	0,4	0,0	1,1	0,7
Totalt	1,3	1,2	1,5	0,2

Kommentarer

Det ekonomiska utfallet ligger nära budget.

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

Uppdragsuppföljning

Inriktningsmål	Bedömt bidrag till mål	Uppdrag			
1. Jämställd och hållbar ekonomi		1			4
2. Attraktiv kommun					4
3. Stad och landsbygd ska växa smart och hållbart		1			4
4. Jämlikt med goda levnadsvillkor					2
5. Invånarna ska ha bostad och arbete					
6. Alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande					
7. Invånarna ska leva oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov					
8. Invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället					1
9. Kommunens medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och hög kompetens					2
Summa uppdrag	19	2			17

Kommentarer

Nämnden har valt att inte genomföra ett antal av de kommungemensamma uppdragen. Nämnden är liten och det är rimligt att den inte har realistiska möjligheter att genomföra många av de uppdrag som fastställts av fullmäktige. Vår tolkning av fullmäktigebeslutet är dock att uppdragen gäller även för namngivningsnämnden om inte annat beslutas av fullmäktige.

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

12.2.8 Utbildningsnämnden**Utfall i jämförelse med budget och prognos**

<i>Belopp i mnkr</i>	<i>Utfall 2017</i>	<i>Prognos 2017</i>	<i>Budget 2017</i>	<i>Avvikelse Utfall/ Budget</i>
Politisk verksamhet	2,2	2,9	3	0,8
Förskoleverksamhet	1 394,4	1 397,9	1 404,5	10,2
Grundskola, förskoleklass och skol- barnsomsorg	2 319,8	2 349,3	2 367,7	47,9
Grundsärskola	89,7	86,5	87,6	-2,1
Gymnasieskola	670,8	707,5	716,6	45,8
Gymnasiesärskola	52,9	52,6	53,7	0,9
Övriga verksamheter	-1,2	-1,3	0,0	1,2
Totalt	4 528,6	4 595,4	4 633,2	104,6

Kommentarer

Det ekonomiska överskottet har uppkommit framför allt genom färre elever än vad som budgeterats i grundskolan och högre statsbidrag än budgeterat för asylsökande och kommunmottagna elever men även för lågstadiesatsning, lärarlönelyft och minskade barngrupper i förskolan.

Nämnden har även vidtagit ett antal åtgärder för att få gymnasieskolan i ekonomisk balans.

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

Uppdragsuppföljning

Inriktningsmål	Av KS be- dömt bi- drag till mål	Uppdrag			
1. Jämställd och hållbar ekonomi		4	1		
2. Attraktiv kommun		3	1		
3. Stad och landsbygd ska växa smart och hållbart		5	3	1	
4. Jämlikt med goda levnadsvillkor		4		1	
5. Invånarna ska ha bostad och arbete		1			
6. Alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande		2		4	1
7. Invånarna ska leva oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov					
8. Invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället		1			
9. Kommunens medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och hög kompetens		1	3		
Summa uppdrag	36	21	8	6	1

Kommentarer

Nämnden har genomfört eller följer plan för mer än 80 procent av uppdragen. Det väcker förvåning att nämnden inte genomfört 4 av uppdragen rörande inriktningsmål 6 som gäller barn och elever, som ligger inom nämndens ansvarsområde.

12.2.9 Arbetsmarknadsnämnden

Resultat i jämförelse med budget och prognos

Belopp i mnkr	Utfall 2017	Prognos 2017	Budget 2017	Avvikelse Utfall/ Budget
Politisk verksamhet	1,3	1,6	1,8	0,5
Infrastruktur, skydd m m	5,0	5,1	5,2	0,1
Fritid och kultur	1,4	1,8	1,8	0,4
Kommunal vuxenutbildning	135,1	133,2	139,1	4,0
Ekonomiskt bistånd	337,5	335,4	328,4	-9,1
Flyktingmottagande	35,9	42,9	35,4	-0,6
Arbetsmarknadsåtgärder	118,7	116,7	125,0	6,3
Totalt	635,0	636,8	636,8	1,8

Kommentarer

De lägre nettokostnaderna inom vuxenutbildningen genereras bland annat av nya avtal som ger lägre kostnader.

Arbetsmarknadsåtgärder har ökade intäkter för satsningen som görs på extratjänster.

Den negativa avvikelsen för ekonomiskt bistånd orsakas framför allt av fler beviljade bistånd.

Uppsala kommun
Granskning av bokslut och årsredovisning 2017
KPMG AB
2018-04-13

Uppdragsuppföljning

Inriktningsmål	Av KS be- dömt bi- drag till mål	Uppdrag			
1. Jämställd och hållbar ekonomi		4		1	
2. Attraktiv kommun		2	2		
3. Stad och landsbygd ska växa smart och hållbart		4		1	
4. Jämlikt med goda levnadsvillkor		2	1		
5. Invånarna ska ha bostad och arbete		2	1	1	
6. Alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande		1			
7. Invånarna ska leva oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov		4			
8. Invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället		1			
9. Kommunens medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och hög kompetens		4			
Summa uppdrag	31	24	4	3	

Kommentarer

Nämnden har genomfört eller följer plan för 90 procent av uppdragen.

12.2.10 Kulturnämnden

Resultat i jämförelse med budget och prognos

Belopp i mnkr	Utfall 2017	Prognos 2017	Budget 2017	Avvikelse Utfall/ Budget
Politisk verksamhet	1,3	0,9	1,6	0,2
Fritid och kultur	284,8	283,1	284,8	0,0
Skolbarnsomsorg/Fritidsklubbar	20,1	20,4	20,9	0,7
Totalt	306,2	304,3	307,2	0,9

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

Kommentarer

Bidrag från Migrationsverket har haft betydelse för nämndens ekonomiska överskott..

Uppdragsuppföljning

Inriktningsmål	Av KS be- dömt bi- drag till mål	Uppdrag			
1. Jämställd och hållbar ekonomi		1	3	1	
2. Attraktiv kommun		4	7		
3. Stad och landsbygd ska växa smart och hållbart		3	4		
4. Jämlikt med goda levnadsvillkor		2	2		
5. Invånarna ska ha bostad och arbete			1		
6. Alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande		1	1		
7. Invånarna ska leva oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov			1		
8. Invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället			1		
9. Kommunens medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och hög kompetens		2	2		
Summa uppdrag	36	13	22	1	

Kommentarer

Nämnden har genomfört eller följer plan för samtliga uppdrag utom ett.

Uppsala kommun
Granskning av bokslut och årsredovisning 2017
KPMG AB
2018-04-13

12.2.11 Idrotts- och fritidsnämnden

Resultat i jämförelse med budget och prognos

Belopp i mnkr	Utfall 2017	Prognos 2017	Budget 2017	Avvikelse Utfall/ Budget
Politisk verksamhet	0,8	1,1	1,0	0,2
Fritid och kultur	207,4	207,4	214,9	7,5
Totalt	208,2	208,4	215,9	7,7

Kommentarer

Nämnden har i budget fått resurser för att möta kostnader för anläggningar som ännu inte tagits i drift, framför allt idrottshallen i Stortveta.

Uppdragsuppföljning

Inriktningsmål	Av KS be- dömt bi- drag till mål	Uppdrag			
1. Jämställd och hållbar ekonomi		4	1		
2. Attraktiv kommun		2	2		2
3. Stad och landsbygd ska växa smart och hållbart		3	3		
4. Jämlikt med goda levnadsvillkor			3		
5. Invånarna ska ha bostad och arbete					
6. Alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande					
7. Invånarna ska leva oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov		1			
8. Invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället			1		
9. Kommunens medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och hög kompetens		1	3		
Summa uppdrag	26	11	13		2

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

Kommentarer

Nämnden har genomfört eller följer plan för samtliga uppdrag utom två.

12.2.12 Äldrenämnden**Resultat i jämförelse med budget och prognos**

<i>Belopp i mnkr</i>	<i>Utfall 2017</i>	<i>Prognos 2017</i>	<i>Budget 2017</i>	<i>Avvikelse Utfall/ Budget</i>
Politisk verksamhet	0,9	0,9	1,3	0,4
Vård och omsorg om äldre	1 760,2	1 749,5	1 692,5	-67,7
- varav öppna insatser	59,9	60,7	54,2	-5,7
- varav SoL och HSL	1 701,0	1 688,8	1 638,3	-62,7
Totalt	1 761,2	1 749,5	1 693,8	-67,3

Kommentarer

Som förklaring till underskottet anges att nämnden har inte klarat de effektiviseringskrav budgeten byggde på.

Uppsala kommun
Granskning av bokslut och årsredovisning 2017
KPMG AB
2018-04-13

Uppdragsuppföljning

Inriktningsmål	Bedömt bidrag till mål	Uppdrag			
1. Jämställd och hållbar ekonomi		2		1	1
2. Attraktiv kommun		2		1	1
3. Stad och landsbygd ska växa smart och hållbart		1	1	4	
4. Jämlikt med goda levnadsvillkor				2	
5. Invånarna ska ha bostad och arbete					
6. Alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande					
7. Invånarna ska leva oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov		4	1		
8. Invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället		1			
9. Kommunens medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och hög kompetens		5	1		
Summa uppdrag	28	15	3	8	2

Kommentarer

Nämnden har en relativt stor andel uppdrag som inte genomförs eller inte följer plan.

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

12.2.13 Omsorgsnämnden**Resultat i jämförelse med budget och prognos**

<i>Belopp i mnkr</i>	<i>Utfall 2017</i>	<i>Prognos 2017</i>	<i>Budget 2017</i>	<i>Avvikelse Utfall/ Budget</i>
Politisk verksamhet	1,5	1,5	1,6	0,1
Vård och omsorg om äldre (SoL HSL)	105,9	95,7	121,3	15,4
Vård och omsorg om funktionshindrade	1 418,0	1 523,6	1 397,0	-21,1
- varav öppna insatser	29,4	32,7	28,8	-0,5
- varav SoL och HSL	331,9	348,2	357,0	25,1
- varav LSS	1 056,8	1 047,0	1 011,2	-45,6
Totalt	1 525,4	1 525,0	1 519,9	-5,6

Kommentarer

Nämnden har svårt att hindra kostnadsutvecklingen inom LSS. Bland annat flyttar Försäkringskassans ändrade bedömningar kostnader från staten till kommunerna över hela landet. Antalet brukare inom personlig assistans har i Uppsala kommun ökat från 116 i början av januari 2016 till 134 i december 2017. Varje ny brukare kan innebära kostnader på mer än en mnkr per år.

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

Uppdragsuppföljning

Inriktningsmål	Bedömt bidrag till mål	Uppdrag			
1. Jämställd och hållbar ekonomi			3	1	
2. Attraktiv kommun			2	2	
3. Stad och landsbygd ska växa smart och hållbart		2	5		
4. Jämlikt med goda levnadsvillkor			3		
5. Invånarna ska ha bostad och arbete			2		
6. Alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande					
7. Invånarna ska leva oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov			7	1	
8. Invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället		1			
9. Kommunens medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och hög kompetens		2	4		
Summa uppdrag	35	5	26	4	

Kommentarer

Nämnden har genomfört eller följer plan för närmare 90 procent av uppdragen. Vad gäller bidrag till måluppfyllelse görs i årsredovisningen en försiktigare bedömning än för andra nämnder.

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

12.2.14 Socialnämnden

Resultat i jämförelse med budget och prognos

Belopp i mnkr	Utfall 2017	Prognos 2017	Budget 2017	Avvikelse Utfall/ Budget
Politisk verksamhet	5,0	5,0	4,7	-0,3
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	168,2	168,0	162,6	-5,6
Barn- och ungdomsvård	456,7	456,8	440,5	-16,2
Familjerätt och familjerådgivning	17,3	17,3	11,8	-5,5
Flyktingmottagande, ensamkommande barn och unga	-0,2	6,6	8,6	8,7
Totalt	647,0	653,7	628,1	-18,9

Kommentarer

- Barn och ungdomsvård har haft ett stort inflöde av ärenden under året. För att möta ökade kostnader och samtidigt sänkt ersättning från Migrationsverket har avtal med vårdgivare omförhandlats och sagts upp och HVB-boenden har omvandlats till stödboenden.

Uppsala kommun
Granskning av bokslut och årsredovisning 2017
KPMG AB
2018-04-13

Uppdragsuppföljning

Inriktningsmål	Av KS be- dömt bi- drag till mål	Uppdrag			
1. Jämställd och hållbar ekonomi		1	3	2	
2. Attraktiv kommun			3	1	
3. Stad och landsbygd ska växa smart och hållbart			5	1	
4. Jämlikt med goda levnadsvillkor			2	1	
5. Invånarna ska ha bostad och arbete		1	2		
6. Alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande					
7. Invånarna ska leva oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov		1	5	3	
8. Invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället					
9. Kommunens medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och hög kompetens		2	3		
Summa uppdrag	36	5	23	8	

Kommentarer

Nämnden har utfört eller följer plan för närmare 80 procent av uppdragen. I årsredovisningen görs bedömningen att nämnden bidragit fullt ut till måluppfyllelse inom flera mål där uppdragen inte följer plan.

12.2.15 Överförmyndarnämnden

Resultat i jämförelse med budget och prognos

Belopp i mnkr	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse
	2017	2017	2017	Utfall/ Budget
Politisk verksamhet	17,8	17,1	17,4	-0,3
Flyktingmottagande	1,3	2,5	0,0	-1,3
Totalt	19,1	19,5	17,4	-1,6

Uppsala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2017

KPMG AB

2018-04-13

Kommentarer

Underskottet beror huvudsakligen på Migrationsverkets ändrade ersättningar till gode män för ensamkommande. Nämnden har för att minska kostnadsökningarna sänkt arvoden till gode män.

Uppdragsuppföljning

Inriktningsmål	Bedömt bidrag till mål	Uppdrag			
1. Jämställd och hållbar ekonomi					
7. Invånarna ska leva oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov			1		
9. Kommunens medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och hög kompetens		3	1		
Summa uppdrag	5	3	2		

Kommentarer

Nämnden arbetar med de mål och uppdrag som gemensamt beslutats av ägarkommunerna.

KPMG, dag som ovan

Bo Ädel

Auktoriserad revisor

Certifierad kommunal revisor